

Szerkesztőség:

Arad, Acsev...alota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev Regele Ferdinand 4/22.

(József...)

Sírgöncym: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Műteretek díjazás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 6 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

A nők is szavazati jogot kapnak Romániában

Uj korszak előtt.

A kormány ismét nagyjelentőségű lépésre szánta magát, amely komoly tett az országnak nyugateurópai nivóra való emelése szempontjából. A választási törvények megreformálásáról van szó, amelynek törvénytervezete a legközelebbi jövőben a parlament elé kerül. A jelenlegi választási törvény súlyos hibáit, primitívességét és hiányait átértékelte az egész ország népe. Tudta mindenki, hogy ez a választási rendszer igazi modern, nyugati államban nem állja meg a helyét. Hiszen mindnyájan tanui voltunk a legutóbbi esztendőben lefolyt választásoknak. Láttuk, hogy ez a rendszer áttörhetetlen gátat jelentett az igazi népakarat megnyilvánulására. Láttuk, hogy ez a törvény, amely az önkényuralom tipikus kinövése volt, száz és száz módot nyújtott a visszaélésekre és arra, hogy sohase mutassa tiszta képét az ország lakosságában élő politikai hangulatnak. Az uralomra jutott párt fölényes győzelme és a letűnt pártok megsemmisítő bukása volt minden választásnak a végső eredménye.

Az általános, titkos, községenkinti választási rendszert akarja megvalósítani a kormány most Romániában és az új törvény szavazati jogot nyújt a nőknek is. Ez a politikai reformálódás nem jelent semmi mást, mint megérzését annak, hogy a mostani választási törvények nem felelnek meg a követelményeknek, de a kornak sem és titkosságuk mellett sem igaz kifejezői a népakaratnak. Az általános, községenkinti, titkos választás, a népakarat igazi becsületes megnyilvánulását fogja jelenteni. Ez a rendszer meg kell, hogy szüntesse az averziókat a politikával és a politikussal szemben, mert új vért, új erőt és új akaratot visz az ország szívébe és mindenki őszintén, bensőleg érezni fogja, hogy most valóban engem és mindnyájunkat képviselnek odafent a parlamentben. Azok a friss erők pedig, akik a nép bizalmából a parlament padjain sorakoznak, nem egyéni, nem pártharcokkal fecsérlik el drága idejüket, hanem minden időt arra szentelnek, hogy az ország népének javát szolgálják.

Az új választási törvények szerint, a nők is bekerülnek a parlamentbe. Valamikor, sok, sok esztendővel ezelőtt, nagyképi mosollyal fogadták a nők politikai törekvéseit. De a világháború megmutatta, hogy a nők is alkalmasak intenzív, produktív munkára és az utóbbi évek beigazolták, hogy a nők a tudomány minden ágában, az iparban és kereskedelemben megállják helyüket és becsüléseméltó eredményt tud felmutatni politikai működésük is.

A legközelebbi választást, már az új törvény alapján akarja lefolytatni a kormány. Mi pedig sokat várunk és sokat remélünk ettől a választástól, amelyben a nép igazi akaratát fog visszatükrözödni és az a parlament, amely az új választási törvények szerint alakult meg, értékes egyéniségeivel, olyan munkát tud produkálni, amely hasznára lesz az országnak és Romániát felemeli a nyugati nivóju, kulturállamok közé.

Oroszország hajlandó tárgyalásokat kezdeni Romániával.

Lengyel nyomásra a szovjet egyelőre Párisban puhatólódik egy közleledési ajánlat elfogadásáról. — Sembec lengyel követ a napokban visszaérkezik Buourestibe. — Nem hisznek Oroszország őszinteségében.

(Az Aradi Közlöny buouresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Diplomáciai és politikai körökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Oroszország állítólag hajlandó Romániával a függő kérdések rendezése végett tárgyalásba bocsátkozni. E hírrel kapcsolatban illetékes körökből nyert értesülésünk szerint Lengyelország kötelezte magát arra, hogy nem ír alá semmiféle jegyzőkönyvet a Kellogg-paktumra vonatkozólag Oroszországra nézve, ha Románia nem szerepel a jegyzőkönyvben Lengyelországhoz hasonló előnyökkel. Egyelőre puhatólózások történnek abban az irányban, hogy Oroszországnak a meg egyezésre vonatkozó lépése őszintének tekinthető-e. Ugy Románia, mint Lengyelország várakozó álláspontot foglalnak el ebben a kérdésben.

Ma érkezik a fővárosba Stembec buou-

resti-i lengyel követ Varsóból és megérkezése után tanácskozást fog folytatni Mironescu külügyminiszterrel, Gafencu külügyi államtitkárral és Citta Davila varsói román követtel. A tanácskozások mindkét részről a kérdés megvilágítását fogják szolgálni, a végleges állásfoglalás pedig Mironescu külügyminiszter közeli varsói látogatása alkalmával történik meg. A kormány eddig csak az orosz részről Lengyelország irányában történt puhatólózásról értesült. Semmiféle közvetlen vagy közvetett javaslatot Oroszországtól ebben az ügyben nem kapott.

Ezzel szemben beavatottak arról is tudnak, hogy a román—orosz tárgyalások rövid időn belül megkezdődnek és a román bizottság vezetője Pop Ghita szenátor lesz, aki legjobban ismeri az orosz viszonyokat.

Macsek és Pribicsevics Sándor király előtt

Macsek külön tartománygyűlést és kormányt követelt Horvátország részére. — A jugoszláv kormányválság.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Dragomér Jankovics, a király személye körüli miniszter, táviratilag meghívta Belgrádba Macsek és Pribicsevics horvát vezéreket. A választ Macsekék egyenesen Sándor királynak címezték és kijelentették, hogy a meghívás nem történt ugyan abban a formában, ahogyan gondolták, mégis eleget tesznek neki és átnyújtják a parasztpárt javaslatát az államválság megoldása tekintetében.

Ismeretes, hogy június huszadikán azzal távoztak el Belgrádból, hogy nem lépnek addig szerb területre, míg a mai rendszer van uralmon. Fogadalmukat részben beváltják, mert a gyorsvonatról horvát területen, Zimonyban szállnak le, megvárják a királytól érkező telefonértesítést, azután autón mennek

az udvarba, majd a megbeszélés után hialadéktalanul visszatérnek.

A késő este érkezett jelentések szerint Macsek és Pribicsevics ma délben érkeztek meg Belgrádba. A pályaudvaron háromszáz főnyi közönség hatalmas éljenzéssel fogadta őket. Macsek ma délután kihallgatáson volt a királynál és utána titkára közölte az újságírókkal, hogy Macsek kijelentette, a mostani kormányválság csak az államrendszer megváltoztatásával és egyes országok állami, kulturális, történelmi érdekeinek megóvásával oldható meg. Horvátország külön tartománygyűlést és tartományi kormányt követel. Macsek után Pribicsevics jelent meg a királynál, majd Korosec és Joanovicsot fogadta kihallgatáson.

A földmívelésügyi kongresszus résztvevői Aradon

Május végén Aradra érkeznek a nemzetközi kongresszus tagjai, akiket nagy ünnepséggel fogadnak.

(Arad, január 4.) Nagy előkészületek folynak Aradon és a megyében a május végén tartandó nemzetközi földmívelésügyi kongresszusra, amelyet Buourestiben tartanak meg, majd a kongresszus résztvevői több megyében tesznek látogatást. A látogatások során Aradra is eljönnek, ahol két napot töltenek. A buouresti-i kongresszus után a résztvevők Oltenitát, Prahovát, Morenit, Campinát, Sinaiát látogatják meg, majd Erdélybe jönnek, ahol Brassót, Fogarast, Nagyszebent és Aradot keresik fel.

Itt két napig tartózkodnak. Az első utjuk Paulisra vezet, ahol a szőlőgazdaságot tekintik meg, Világoson szintén a szőlészetet keresik fel, majd a ménesi iskolába mennek. Aradon a textilgyárat, Neuman-gyárat, Pécskán a baromfitenyésztést, Uaradon a konyhakertészetet tekintik meg. Másodnap a csálai erdőt, a sertéshizlaldát nézik meg, majd kimennek a hegyközségekbe. A delegátusok ittléte alkalmával a színházban diszeloadás lesz, a Kulturpátólában pedig tudományos és szakielővasásokat rendeznek.

Több millió dolláros kölcsönajánlat Aradváros részére.

Egy amerikai pénzcsoport megbízottai dr. Lulai interimár bizottsági elnököl. — A kölcsöntárgyalásokról csak a tanács megalakulása után lehet szó.

(Arad, január 4.) A mai délelőtt folyamán egy amerikai pénzcsoport megbízottjai jelentek meg Lulai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök előtt és közölték vele, hogy az amerikai csoport dollárkölcsönöket akar egyes nagyobb erdélyi városoknak adni.

Kijelentették, hogy a kölcsön feltételei igen előnyösek és Arad több millió dollárt kaphat.

Az elnök kijelentette, hogy egyelőre még nem áll módjában tárgyalásokat folytatni, mert, mint az interimár-bizottság elnökének, ez nem tartozik a hatáskörébe. Ha majd a tanács megalakul, akkor tárgyalhat csupán a város a kölcsön felvételéről. Az ajánlatot mindenestre előjegyzésbe veszi és ha megfelelő alkalom nyílik rá, reflektálni fog az ajánlatra.

Életbelépett az új rendszer az aradi rendőrségen

Nagyarányu személyi változások a rendőrtiszti kar beosztásában. Huszonnégy detektív működik ezentul a bűnügyi osztályban.

(Arad, január 4.) Az aradi államrendőrség átszervezését a mai napon befejezte a rendőrprefektúra. Az átszervezésnél nagy gondot fordítottak arra, hogy minden ügyosztály élére megfelelő ember kerüljön és hogy adminisztrációs munkálatokat nyugati mintára megkönnyítsék. A nyomozó osztálynál megszabásai változásokat hozott létre az átszervezés. A nyomozást központosították és a mai naptól kezdve huszonnégy detektív működik, több rendőrtiszt vezetése mellett a központi nyomozóosztálynál.

Dr. Moga Romulus rendőrprefektus elrendelte, hogy a detektíveknek naponta tartanak a rendőrtisztek ismeretű előadásokat. A bűnügyi és nyomozó osztály élén Iancu Traian igazgató áll és a huszonnégy detektíven kívül Popovici János, Marinescu, Hara Todor, Tanascu, Valeanu és Parvulescu rendőrtisztek teljesítenek szolgálatot. A népesedési hivatal vezetője Popan János komiszár lett, a közlekedési és cselédügyosztály vezetője Mladin Jenő. A központi iktatóhivatal főnöke Sabau Cornel és ugyanebben a hivatalban ideiglenes beosztást kapott Nuculescu rendőrségi tisztviselő.

Az adminisztrációs osztályhoz tartozik a személyi ügyosztály, a katonai ügyosztály, az utlevéligyosztály és a pénztár. Ezeknek az osztályoknak élén Slavi Illés prefektusi titkár áll s az osztályok referensei, Orgovici, Köhler, Scherer, Borlea és Apostolace rendőrtisztek. A rendőrkerületekben a következő személyi változások történtek. Az első kerület vezetője Detesan János, a második kerületé Oprica, a harmadik kerületé Cerches, a negyediké Versigan, az ötödiké Cardas és a hatodiké Miloj komiszár lett.

Az új rendszer már a mai napon életbelépett az aradi államrendőrségen, ami előreláthatólag úgy az adminisztrációban, mint a nyomozásban nagy könnyebbséget fog jelenteni.

— A csehek nem ismerik el magukra nézve kötelezőnek a jóvátételi konferencia döntéseit. Prágából jelentik: Miután Csehországot nem hívták meg a jóvátételi konferenciára, a hivatalos cseh álláspont oly módon alakult ki a szakértői bizottság szakértőivel szemben, hogy a bizottság semmi olyan kérdésben nem dönthet, amely cseh érdeket érint.

Izgalmas szökesi kísérlet az aradi rendőrség fogdájából.

(Arad, január 4.) Izgalmas éjszakája volt ma az aradi államrendőrség központi ügyeletének. A rendőrség tegnap este letartóztatott egy régen körözött veszedelmes betörőt, akit az ügyeletes szoba melletti zárkába helyeztek el. A betörő hajnaltájban feltörte a zárka falát és kiszökött az udvarra. Hosszas üldözés után azonban sikerült elfogni.

A dévai rendőrség távirati felhívására, a rendőrség tegnap este letartóztatta Sturcer Lajost, aki számos bűncselekményt követett már el. A letartóztatott embert közvetlenül az ügyeletes szoba melletti zárkába helyezték el, amelynek ajtaját feltörhetetlen lakattal zárták le. A hosszukás szoba falán körülbelül másfél méter magasságban egy szűk ablak nyílik a rendőrség udvarára és ez az ablak sűrű vasráccsal van eltorlaszolva. A betörőnek hihetetlen ügyességgel és erővel sikerült feljutnia az ablakhoz. Először annak rácsát próbálta felfeszíteni, de csak az egyik vasrudat tudta kiemelni. Ennek a vasrudnak a segítségével hozzáfogott a fal feltöréséhez. Munkájához késő este foghatott hozzá és hajnalra sikerült olyan rést vágni a falon, hogy ki tudott mászni rajta.

A rendőrség tágas udvarára jutott és az udvar hátsó része felé igyekezett, hogy átmásszon a szomszéd ház udvarára. Már felkapaszkodott a kökerítésre, amikor a menekülő betörőt egy rendőr észrevette. Segítségért hívott és két társával üldözőbe vette a veszedelmes embert és mielőtt az átvette volna magát a kerítésen, sikerült lábánál fogva visszahúzni. A betörő kiszabadította magát a rendőrök kezei közül és a kapu felé menekült. Már-már az uccára jutott, amikor az ügyeletes szobából kijött az inspekción tisz, akinek egyenesen a karjaiba szaladt. Hosszas birkózás után sikerült a veszedelmes embert ártalmatlanná tenni és összekötözve vitték be egy másik cellába. Ma délelőtt szigorú őrizet alatt Sturcer Lajost Dévára szállították.

Az ügyvéd és a puder.

Ez az eset Franciaországban történt, ahol már általánosan elfogadott dolog, hogy nőügyvédek is megjelennek a bíróság előtt és ott épen úgy tárgyalnak, mint férfikollégáik.

Azaz, hogy épen ott van a bökkendő, hogy mégsem egészen úgy. Mert az az üdvéshölgy, akiről szó van, egy fontos tárgyalás alkalmával egyszerre csak elővette kis tükörrel felszerelt puderos dobozát. Franciaországról lévén szó, ahol az efféle zsebszépítőkészletek a lehető legtökéletesebbek, fel kell tennünk, hogy a doboz másik felében ruzs volt, sőt valami elmés oldalrészben talán még egy kis szemöldökfesték is. Most már az egyetemet végzett és a férfiakkal teljesen egyenrangú dr. juris önagysága — féltürelmél azért remélhetőleg a tárgyalás menetére ügyelvén — nyugodtan hozzáfogott ahhoz a művelethez, hogy a reggel otthon elkészített festményt nyilvánosan restaurálja az arcán.

A bíró nagyot nézett. Azután némi lelki erő igénybevételevel legyőzte magában a híres francia udvariasságot és keményen kioktatta a cicamódra mosakodó alperesi ügyvédet, mondván:

— Hogy a hölgyek között általános szokássá lett nyilvános helyeken fésülködni és puderezkedni, azon — sajnos — nem segíthet. Ezt a helyet azonban, amelyen állok, megvédem minden tiszteletlenség ellen. Épen ezért felkérem az ügyvéd önagyságát, hogy ezentul a tárgyalóteremben tartózkodjék a nyilvános toilette-csinálástól!

Amit a bíró ur mondott, az aligha eshetett jól a doktorkisasszonynak. Viszont azonban már csakugyan legfőbb ideje volt, hogy bírói asztal mellől, határozott alakban tiltsa meg valaki azt, hogy a nők vakítóan hófehér, vagy kreolosan bársonyos arcbőrük titkát olyanok előtt árulják el, akik erre esetleg egyáltalán nem kíváncsiak.

Érdekes dolog az illatos rizspor pályafutás. Hasonlít némely karrierhez, amely mélyen alant, a homályban kezdődik, hogy azután fel-

jusson a csucsra és büszkén, vakmerően dicsekedjék el jelenlétével.

Használni, persze, nem tegnap óta használják. Már a római asszonyok is ismerték és ismeretes volt az egész középkoron át is, mert hiszen hű asszonyok minden időben voltak a világon. De a rokokó mesterkéltségek és hazug kora óta, amikor ugyanis minden hölgy tudta a másiktól, hogy segédeszközök légiójának köszönheti szépségének nagy részét: nem volt szokás beszélni a használatáról.

Fiatal leánynak nem is illett tudni, hogy a világon van az efféle jószág. Husz év előtt még azt hitte az anya, hogy szörnyű bünt követ el, ha bálba készülő kislányának orrocskáját kissé berizporozza. Ha a mellette ülő mama megkérdezte, mitől olyan szép „matt” és érdekesen halovány a bálozó leányka: megkövetelte az illendőség, hogy vakmerően letagadja a szerényke korrekciót, melyet az üde orrocskán végzett.

Később szokásba jött, hogy a bál öltözöket ellátták a hajkefék mellett puderos dobozokkal is. Ide vonult vissza időnként a gondos és hű mama, hogy leányának kihevült arcát rendbehozza. Azonban ez is az öltözőszoba féltett titka maradt és ebből az időből származik a következő bölcs mondás:

„Az a férfi, aki beteszi lábát a felesége öltözőszobájába, vagy nagyon okos, vagy nagyon ostoba”.

Nagy titokban suttogták szép arcbőrű leányokról vagy asszonyokról, hogy „használnak valamit”. S ugyancsak bajba került az az eladó szépség, akiről hangossá lett a sugdolózás. Ha anyja vagy nővére volt a kérőnek, bizony meg nem engedte volna, hogy olyan leányt vegyen el, aki önmaga idéző elő arcán az érdekes halványságot, vagy — horribile dictu — az egészséges rózsapírt.

Ma már nem szükséges, hogy a férfi az öltözőszoba kulcslyukán leskelődjék, ha meg akarja tudni, hogy feleségének arcán a „tejbenszó rózsák”, mint a hajdani költők énekelték, a természet adományai-e, avagy a vegytan nevű szép tudományéi. Sőt ezért még nem is kellett megházasodnia: az összes többi férjek

feleségei az orra előtt végzik el nagy szakismeretre valló munkájukat a pasztellfestészet köréből és minden férfi nyugodtan gyönyörködhetik benne, hogyan lesz az imént még fényes ábrázatu szultánából hamvas és üde nyugati dáma. Szép-e, nem szép-e ez a tulságos őszinteség: az egyedül izlés dolga. De, hogy nem okos, arról nem lehet vitatkozni. Azt hiszem már mindnyájan láttunk olyan cirkuszi bűvész előadást, melynek legnagyobb trükkje a bohóc, aki bűvészinaszi szerepében a keleti mágia összes hátborzongató titkait leleplezi. A mágus markolatig döfi a kést áldozatának kebelébe, mire hátulról a bűvészsegéd vigyorogva mutatja föl a szörnyű kardot, melyet egy gombnyomással vissza lehet tolni az üres hüvelybe. Gazdája mögött előveszi és a közönség elő tartja a tojást, amely az imént tünt el nyomtalanul — az asztal alá. Vagy kifelé fordítja a papirzacskót és kihullanak belőle az illatos rózsák, amelyeknek a nézők szemeláttára kellett volna a cserépbe vetett virágmagvakból kinőniök. . . A közönség eddig is sejtette, hogy becsapják és hogy a bűvész nincs különösebb ismeretségben, holmi sötét hatalmakkal. De azért ment el a bűvész előadásra, hogy egy kicsit megcsalják. S mikor a csalást nyilvánosan beismerik előtte, nevet és bosszankodik — de mindenestre kiábrándul.

A nyilvánosan kozmetikázó urihölgy bűvész és bűvészinas-bohóc egyben. Hamvas, rózsás, finom arcbőre ámulatba és boldog csalódásba ringat. A puderos doboz viszont azt a szerepet játsza, mint a bűvész kabátujja, ha hirtelen kifordítja. Benne van minden: ne tessék csodálkozni és ne tessék clandalodni! Egy kis közügyesség az egész...

Még talán jó is, hogy a francia dr. juris utriusque kisasszony az abszurdumig vitte ezt a furcsa szokást. Igaz, hogy külföldön már férfiak számára is árulnak zsebrevaló puderos pamacsot. De a ma asszonya, aki egyenrangú akar lenni a férfival, szegyenkezve fogja az eset kapcsán elismerni, hogy az az idő, mikor az orvos a beteg ágya mellett, az ügyvéd ur a tárgyalás alatt előveszi a pudert a zsebéből: még a beláthatatlan messzeségben van...

Két vezértitkára van Arad városának.

Bírói ítélet kötelezi a várost, hogy Stefanut Sabin főjegyzőt nevezze ki vezértitkárnak. — Olariu István még ma is vezértitkára a városnak.

(Arad, január 4.) Aradváros vezető-sége a mai napon igen komplikált helyzetbe került. Az interimár-bizottság ma dr. Lutai Cornel elnöke alatt oly döntést hozott, amelynek eredményeképpen az aradi városházán egy vezértitkári állás és két tényleges vezértitkár van. A bizottság a mai napon

kinevezte Stefanut Sabin volt főjegyzőt Arad város vezértitkárává.

Az érdekes ügy részletei a következők:

Olariu István városi vezértitkár megbetegedésekor Lutai dr. helyettesévé Stefanut Sabin, volt főjegyzőt nevezte ki. Stefanut, aki már 1926. óta pert folytat a város ellen, tegnap átadta a végleges ítéletet, amely a várost marasztalta el és kérte a közigazgatási bíróság ítéletének végrehajtását. Mára tüzték ki az ügy tárgyalását és a mai ülésen Pocioianu János, a közigazgatási szolgálat főnöke elreferálta a bonyolult kérdést. Eszerint 1926. január 1-én, amikor a tisztviselők átszervezése történt, Robu János dr. akkori főpolgármester Stefanut Sabin főjegyzőt hivatalfőnökké degradálta. Stefanut nem nyugodott bele az ügynek ilyen módon való elintézésébe és pert indított a temesvári közigazgatási bíróságnál. A pert elsőfokon megnyerte és a bíróság kötelezte a várost arra, hogy Stefanut Sabin volt állásának megfelelő rangban, azaz vezértitkári, vagy közigazgatási szolgálati főnöki rangban reintegrálja. Pocioianu előadta, hogy a város és a minisztérium megfeleltetve a döntést a Legfelsőbb Semmitőszékig, időközben azonban visszavonták a felelőzést és az ítélet jogerőre emelkedett. A tábla döntésének megfelelően január 5-én kell visszahelyezni Stefanutot, miután minden napi késedelemért ötszáz lej kártérítést kell fizetni a városnak.

Ezután nagy vita fejlődött ki az interimár-bizottságban annak eldöntésére, milyen módon lehet megoldani a helyzetet. Leszögezték, hogy Stefanutot mindenképpen állásába kell helyezni, de probléma volt, mi történjen a betegszabadságon levő Olariu Istvánnal, aki tényleges vezértitkára a városnak 1926. óta. Lutai dr. kijelentette, hogy most egy állásra két vezértitkára van a városnak, de véleménye szerint a kérdést oly módon is meg lehet oldani, hogy a két vezértitkár bármelyikét más beosztásba helyezik. Raicu Aurel dr. leszögezte, hogy

a mai napig sincsen szabályrendeletileg megállapítva az egyes főtisztviselők hatásköre és ezért történik annyi hatásköri összeütközés és incidens az egyes főtisztviselők között.

A hosszas vitában nem tudtak végleges eredményre jutni. Egyes bizottsági tagok azt ajánlották, vegyék revízió alá Olariu István vezértitkári kinevezését, vajjon törvényesen történt-e, míg más javaslat azt célozta, hogy Olariut helyezték vissza volt állásába, mint pénzügyi osztályfőnököt. Végül felhívják az írásbe dr. Jegesi Károly városi főügyészt, aki kifejtette, hogy

1926-ban Olariu kinevezése nem felelt meg a törvényes követelményeknek, miután nem a tanács, hanem a polgármester és a permanens-bizottság nevezte ki, mindennek dacára a mai napig betöltötte ezen állást és így nem lehet visszatérni kinevezésére.

Erre újból megkezdődött a vita, eredmény azonban ezuttal sem mutatkozott. Végül is az interimár-bizottság elhatározta, hogy Stefanut Sabin reintegrálja városi vezértitkárként, míg Olariu István helyzetének tanulmányozására elkéri Lutai Cornel dr. elnököt, aki Jegesi Károly dr. főügyéssel együtt behatóan fogja tanulmányozni a kérdést és azután meghozza döntését. A helyzet ma tehát az, hogy a városnak két vezértitkára is van.

A kérdés megoldásánál éppen a városi közigazgatás jó ügymenetele érdekében feltétele-

nül tekintettel kell lenni arra, hogy Olariu István régi, lelkiismeretes tisztviselője a város-

Revízió alá veszik az idegen szakmunkásokat

A megyei prefektúra felülvizsgálja az Aradon élő idegen állampolgárságu munkások ügyét.

(Arad, január 4.) A belügyminisztériumhoz az utóbbi időben számos panasz érkezett, hogy a romániai nagyvállalatok idegen állampolgársággal rendelkező szakmunkásokat tömegesen alkalmaznak. Arad ellen is több panasz merült fel, mire rendelet érkezett az aradi prefektúrára az idegen állampolgárságu szakmunkások ügyének revíziójára vonatko-

nak. Nem szabad, hogy most harc és nyílt ellenségeskedés törjön ki a két főtisztviselő között, mert ez ismét az adminisztráció kárára menne. Tehát az illetékeseknek olyan megoldást kell találniuk, amely mindkét fél megelégedésével találkozik és amely meghozza az aradi városházán a régóta óhajtott békét.

zólag. Marsieu Justin dr. prefektus Lázár Ágoston dr. alispánnak osztotta ki az ügyet. Az alispán elsősorban bekéri az összes aktákat a szigurancától, valamint a rendőrség népességi osztályától és ezután személyesen kiszáll a helyszínre és felülvizsgálatot tart az egyes nagyvállalatoknál. Az eredményről jelentést tesz a prefektúra a belügyminisztériumnak.

WIMPASSING

*hócipő a védelem,
eső, hó és sár ellen.*

Andorra köztársaság, Montecarlo új vetélytársa. 36 főnyi katonasággal fogja védeni a rulett-asztalokat. — Mulatságos furcsaságok Európa három miniatűr államocskájában.

Talán van valami mélyebb lélektani törvény abban, hogy ha az ember játékra, fesztelen mulatságra áhitozik, pillantását önkéntelenül is valami miniatűr országocskára fordítja, amely egy elhagyott hegytetőn, vagy pedig valamilyen terméketlen fensíkon bujkol meg. Hogy az ember miért engedi szabadabban a maga természetes hajlandóságait egy kisebb helyen inkább, mint egy nagyobb országban, azzal nem vagyunk tisztában, de annyi szent, hogy Európának három déli kis törpe országa, amelyek szinte a véletlen folytán őrizték meg függetlenségüket évszázadokon át, valósággal el voltak árasztva különféle ajánlatokkal, hogy kaszinók épülhessenek bennük. Monaco még jókor, a múlt század közepe táján engedett a kísértésnek, San Marino megközelíthetetlen maradt és valószínűleg az is marad, Andorra pedig, a harmadik, éppen mostan fogadta el egy francia-spanyol szindikátus ajánlatát, hogy „új Monte Carlo” legyen belőle.

Az andorrai parasztek jövője.

Azok, akik a szerencse kerekére próbálnak felülni, bizonyára egyik abban, hogy Andorra ennek a célnak ideálisan megfelel. A kis államocskára mindössze 175 négyszög mérföld területű, a Valira folyó lejtős partjain fekszik, hatezer sötétképű kataloniai lakja. A dombos oldalakon sivar szirtek, vályogból összerótt kunyhók húzódnak meg, a fővárosnak van 600 lakója, egy főuccája és pár mellékuccája: ez az a hely, amelyet most az előkelő publikum eldorádójává akarnak átváltoztatni. Eszerint hát a jövőben a csöndes, szerény andorrai parasztek portások, játékerem-szolgák lesznek és Európának egyik legrégebb, független államocskája kedélyes mulatóhelyé válik. Romantikus kalandorok lesznek a gazdag gyárosokból és a csekkekkel utazó hölgyekből, azok pedig, akik nyáron friss levegőt akarnak szívni, hogy egészségüket helyreállítsák, gyönyörű kilátást kapnak a környező hegyekre, nem szólva persze a golfról, a teniszről és a gőzfürdőkről, amelyek rövidesen készen várják őket.

Igaz ugyan, hogy ennek az új paradicsomnak legtökéletesebb példányképe mégis csak Monaco marad. Monaco ezt a célt szolgálja egyesülvél, mert másra nem is való. Magas hegyei egészen a tengerbe nyulnak, igazán nem nyújtanak különös alkalmat kereskedelemre, vagy földművelésre. Talán az az előnye, hogy a magas hegylánc nem en-

gedi betörni a kemény északi szeleket, de azért a mistral Monacóban is érezhető.

Hercegi, grófi cím — szabott áron!

De mindezekon túl önkéntelenül is fölvetődik a kérdés: Hogy tudtak ezek a törpe országocskák megmaradni Európában? Talán a leghelyesebben azzal felelhetnénk erre a kérdésre, hogy ezeknek a maroknyi országocskáknak kettős előnyük van. Nehéz őket meghódítani és nem is érdemes arra, hogy meghódítsák őket. És San-Marinónak van egy kitűnő fölfedezése is. Megvan a tarifája, megnyit számít egy grófi, egy hercegi címért. Arisztokratikus méltóságokat ad — egy köztársaság. San-Marino vezetőköréi különben határozottan kijelentik, hogy a címekért igazán olcsó árakat számítanak.

Mind a három ország voltaképpen csak nevében szuverén, a valóságban azonban valamelyik állam védőszárnyai alatt húzódnak meg. Monaco például, praktikus szemmel nézve a dolgot, tulajdonképpen Franciaország egy része. San-Marinónak van egy hivatalos hadserege, amely negyven főből áll. Monacónak még ennyi sincs. Nagyon egyszerű a rendőrségi szervezete is. Van egy fogháza, amelyben rendkívüli esetekben akad egy fogoly is. A legutóbbi foglyot valami csetepatéért zárták be és a tisztelt fogoly és a porkoláb felesége cigarettafüst mellett igen kedélyesen diskuráltak. A köztársaság „tüzérsége” egyetlen egy ágyúból áll, amely 1849. óta nem működött katonailag, legföllebb néhány üdvözlőést bömbölt akkor, amikor San-Marino függetlenségének az évfordulója köszöntött be.

Függetlenség — papíron...

Ennek a kis köztársaságnak a szuverénitása igazán csak papíron van meg. San-Marino rendőrségi szolgálatát az olasz kormány látja el, a pénzügyi jogát már régen megvonták tőle, a helybeli fasisztapárt csinálja a politikai szervezetet, úgy, hogy San-Marino voltaképpen csak egy szám Olaszország 960 községében. Persze régen más idők jártak San-Marinóra, például akkor, amikor Garibaldi seregének maradványaival San-Marinóba vontult vissza, akkor az osztrákok is respektálták a baby-ország szuverénitását, amennyiben megengedték a fölkelő-hadseregnek, hogy itt tegye le a fegyvereket.

Egyébként a most aktuálisvá vált Andorra hadserege harminchat katonából áll: a hozzátartozó hat egyházközség fejenként hat-hat

katonát állít ki. Monaco annyira Franciaországé, hogy még utlevél sem kell oda. Technikailag ugyan lehetséges, hogy egy franciaországi menekült megbujhasson Monte-Carlóban és a kiadását is meg lehetne tagadni, egyébként azonban Monaco hercege híven meghallgatja a párisi intelmeket és az ilyen menekülteket egyszerűen eltávolítja.

Kloroformos rablók kifosztottak egy magyar diákot.

Egy budapesti egyetemi hallgató télikabát, pénz és bőrönd nélkül érkezett meg Aradra, — Lippa és Arad között történt a vasuti támadás.

(Arad, január 4.) Kellemetlen kalandban volt része Glaser István budapesti egyetemi hallgatónak. Glaser rokonai látogatására, a karácsonyi ünnepek alkalmával Bucurestibe utazott és tegnap indult vissza a gyorsvonaton Budapestre. Körülbelül Lippánál elnyomta az álom és csak Aradon ébredt fel. A legnagyobb meglepetésére kizitáskája, ami a hálóba volt feltéve, hiányzott. Meglepetése fokozódott, amikor észrevette, hogy télikabátja is eltűnt, amelyben huszonnégy pengő volt.

Azonnal jelentést tett az állomási rendőrségnek, ahol bevezették a nyomozást, de a vakmerő vasuti tolvajnak nem tudtak nyomára akadni. Glaser kijelentette a rendőrségnek, hogy valószínűleg kloroformmal, vagy más altatószerrel kábították el, mert annyira ébren alvó, hogy feltétlenül észrevette volna, ha valaki a zsebébe nyúl. A budapesti egyetemi hallgató télikabát, kizitáskája és pénz nélkül folytatta útját Magyarországra. Az aradi rendőrség pedig tovább folytatja a nyomozást a kloroformos vasuti tolvaj után.

Irodalom és művészet

* Az aradi színház heti műsora. Szombaton: egyházi ünnep miatt nincs előadás. Vasárnap délután 3 órakor: A régi nyár (operett, mérsékelt helyárral.) 6 órakor: Én már ilyen vagyok (pikáns francia bohózat, mérsékelt helyárral, csak felnőtteknek.) Este 9 órakor: Eltörött a hegedűm (operett, A. bérlet.) Hétfőn: Eltörött a hegedűm (operett, B. bérlet.)

* Temesvári írók a Kölcsey-egyesületben. A Kölcsey-egyesület az újévben is folytatja azt a közművelődési munkát, amelyet az elmúlt évben, a tagok rendelkezésére álló könyvtár gyarapításával és havonként kétszer ismétlődő tanulságos és szórakoztató előadásaival oly sikerrel végzett, hogy tagjainak a száma következetesen gyarapodik. Legközelebbi előadása a Kulturpalotában az eddigiekénél is nagyobb érdeklődésre számíthat. Jövő szombaton, január 12-én este, a temesvári Arany János Társaság fog legjobb erőivel a Kölcsey-egyesület közönsége elé lépni. A vendégtársaság elnöke, Járossy Dezső, a kitűnő zeneesztétikus fogja bevezetni az ünnepi előadást, egy aktuális irodalmi tárgyról. Vele jönnek át legújabb műveikkel az Arany János Társaság elnöke: Jögrné Draskóczy Ilma, aki dallamos verseivel a Kölcsey-egyesület régebbi éveiben is népszerű vendég volt Aradon, Szabolcska Mihály, a magyar költészet régi büszkesége, Endre Károly, a gondolatmélységben és formatökélyben kiváló lírikus költő és dr. Uhlyárik Béla, az érdekes novellák írója. A temesváriak műsorának a vonzó szépségét növelni fogja az Aradon már ünneplést zeneművész, Freund Leó zongorajátéka és az Aradról elszármazott tanárnő, Legritzné Nagy Aranka éneke, melyben a Kölcsey-tagok a múlt évben is gyönyörködtek. A január 12-iki előadás is ingyenes a Kölcsey-egyesület tagjai számára, akik félelvi igazolványukat kiváltották.

MUZSA

műsoros délutánja
január 6-án,
vasárnap 5 órai kezdettel a Kulturpalotában.
Belépő díj nincs.
Műsor megváltása kötelező.

* Nagyszabású műsoros est az Iparos-Otthonban. A vizkeresztii zenetudomány miatt, e heti műsoros-est kivételesen vasárnap este lesz megtartva az Iparos-Otthon újonnan épült nagytermében.

* Teadélután az Iparos-Otthonban. Vasárnap délután 4 órai kezdettel, táncdal egybekötött teadélutánt rendez az Iparos-Otthon. Belépődíj nincs.

* Eltörött a hegedűm! Varázsmondat ez, amelyet ma már mindenki ismer Aradon. Ez jelenti a látványosságot, a szórakozást, az igazi muzsikát, a szellemes, friss szöveget, a ragyogó előadást, a kitűnő rendezést. Csodásak a díszletek, Zerkovitz muzsikája ma már közkeletű egész Aradon, Szilágyi László születése megkapja a tetszést, Viola Margit, Kertész Manó, Dancs Ica, Galetta, Balázs, Gyö-

ző, ifj. Szendrey, Földes, Joanovits garantálják a kitűnő előadást, Galetta rendezése csupa trükk, Gellért karnagy dirigálása tiszta ambíció. Vasárnap, hétfőn és kedden este van műsoron még az Eltörött a hegedűm.

Erzsébet-szlágermozgó

Ma d. u. 4-6-ig
csak egy előadás.

Rendes olosó helyárral.

Anna Petersen, Mosjoukine,
Hans Stunde és Angelo Ferrari
Világszláger! Szenzáció!

* Bölcsődal a szerdai szenzációs vigjátékújdonság, Fodor László a Templom egere és a dr. Szabó Juci kiváló szerzőjének legpompásabb alkotása. Egy darab finoman elcsétt élet, jókedv, humor árad a színház vigjátékszlágeréből, amelyet parádés szereposztásban hoz ki a prózai együttes, Szendrey Mihály igazgatóval, Fekete Irénnel, Gaál Pirivel, Szepessy Edith-tel, Jávorral, Horváttal, Kallóssal, Kunnal, Földessel, Kövályval a főszerepekben. A vigjátékok közül a Bölcsődal eddig a legkitűnőbb a szezonban és ennek megfelelő gond, ambíció jellemzi a nagyszerű darab tolmácsolását.

* A Régi nyár és Én már ilyen vagyok, mérsékelt helyárral vasárnap délután, 3, azaz 6 órakor. Első előadáson a szezonsláger Régi nyár a műsordarabja a színháznak, 6 órakor pedig a szezon bohózatújdonságát: az Én már ilyen vagyok-ot adja elő a társulat, kitűnő szereposztással. A próza-együttes minden számottevő tagja résztvesz ebben a franciás szellemű, erősen pikáns bohózatban, amelyet, tekintettel sikamlós voltára, csak felnőtteknek játszik a társulat.

— A Nyugat január 1-i száma gazdag tartalommal jelent meg. Kiemelendő: Babits Mihály: Isten gyertyája — Gondok kereplője (két vers), Füst Milán: A szakadék (regény), Kosztolányi Dezső: Budapest, 1909. szeptember 10 (elbeszélés), Illyés Gyula: Szerlem (három vers), Glatz Oszkár: Elmélkedés a jövő művészetéről, Reichard Piroksa: Két vers, Kassák Lajos: Angyal föld (regény), Babits Mihály: Fiala költők, Lengyel Menyhért: Egy nagy amerikai regény, stb. A szám ára 60 lej, negyedévi előfizetés 300 lej. Feltétlenül: Pallas, Cluj, Str. I. Ra-

Üzleti könyvek,

levélrendező, dossziék és összes irodalmi cikkek, ügyvédi és egyéb nyomtatványok legolcsóbban

Kerpel Izsónál.

Kiegészítették a városi bizottságokat

Az interimár-bizottság tagjai minden bizottságban helyet foglalnak.

(Arad, január 4.) A mai interimár-bizottsági ülésen kiegészítették az egyes bizottságokat a következő tagokkal: műszaki bizottság: Vigyázó László, Trimbition Traian, Szathmáry János; építészeti bizottság: Nachnébel Gyula; gazdasági bizottság: Chera János, Giurgiu János, Gedeon János; szociális bizottság: Vuia Tibor; jogügyi: dr. Lepa Valér, Vladiszlay János, dr. Lázár Aurel; kulturpalotai felügyelő bizottság: Petrescu Miklós mérnök.

A szociális bizottság kiegészítésénél szó volt arról, hogy Popa Constantin referens előterjesztése szerint az interimár-bizottság csak két tagot delegálhat ebbe a bizottságba. Botioc Elek dr. kijelentette, hogy az interimár-bizottság tagjai minden bizottságnak tagjai is egyszersmind. Efelett vita indult meg, majd Veliciu dr. leszögezte, hogy Popa Constantin a múlt ülésen úgy reherálta az ügyet, mint ha erre vonatkozólag külön szabályrendelet lenne. Műtán megállapítást nyert, hogy ilyen nincs, megváltoztatták a határozatot és kimondták, hogy az interimár-bizottság tagjai a szociális bizottságban is helyet foglalnak.

Egy éj Hollywoodban.

Nagy előkészület az Izr. nőgyelet báljára.

(Arad, jan. 4.) Az aradi izraelita nőgyelet január 6-iki jótékony célú bálja (Fehérkereszt) az idei szezon meglepetése lesz. Ismert aradi mérnökök fáradhatatlan buzgalommal olyan káprázatos, varázslatos díszítésű termet készítettek, mely az aradi bálak történetében még nem volt. Tervezők és díszítők egész serege szorgoskodik, hogy a belépés pillanatában a látóval elbűvölje a közönséget. A bál egy fél 11-kor kezdődő műsorral veszi kezdetét, amelynek szenzációs összeállítását biztosítani fogja a sikert. A műsor keretéből különösen kiemelendők Weisz Ottkár és Keppich István, kik egy amerikai mintájú jazz-zongorán egy egész jazz-zenekart szóltatnak meg. Nagyszerű angol duett-slágerreket fognak előadni, valamint szóló- és girls-csoport számokat fognak bemutatni az aradi urileányok, ez utóbbiakat az elismerten elsőrangú táncanárnők, Barnáné és Guttmanné urnők a legnagyobb gondtal és szeretettel tanították be. Az angol táncot Rudas Bandi, a közkedvelt táncoskomikus állította be. Lesz kis bohózat is, amelynek kacagtató helyzetkomikuma a közönség nevető izmait fogja erős próbára tenni. Szenzációs ötletek és sok apró kedveskedés; szépségverseny és táncverseny, egy feledhetetlen estély kellemes emlékei maradnak.

Minden tévedés elkerülése végett, ismételtelen a nagyközönség tudomására adjuk, hogy meghívókat nem bocsát ki a vezetőség, mindenki, aki nagyszerűen akar szórakozni, jöjjön el. Amint a közönség köréből hírlík, sok vicces, szellemes és értékes kosztüm fog felvonulni. Ez ugyan nem kötelező, de kívánatos, hogy minél többen jelenjenek kosztümben meg, mert ezzel az „Egy éj Hollywoodban”-nál csak a frappáns és szép képet emelik. A jelmezek főpróbája vasárnap délelőtt 10 órakor 40 lej belépti díjjal, pont 10 órakor kezdődik. A rendezőség kéri a pontos megjelenést, mert a műsor kezdetekor az ajtókat lezárják. Egyben tudatják az érdekeltekkel, hogy az ételek vasárnap egész nap kiadhatók.

A hisztériát nem lehet „kitorpedózni“

Válasz egy orvosnak az Aradi Közlöny karácsonyi számában megjelent cikkére A „torpedózás“ másvilágra küldött már néhány idegsokkos katonát. — Nem női és nem divatbetegség a hisztéria,

Az Aradi Közlöny karácsonyi számában egy orvos cikke jelent meg a hisztériáról. Nem ismerem a szerzőt és az ismeretlen személye iránti köteles tisztelettel írom, hogy — tévedett.

Előre válaszolok azoknak, akik élénken tiltakoznak minden olyan megbeszélési lehetőségek ellen, ahol nem orvos mond véleményt orvostudományt érintő kérdésben. A tudás megszerzése és terjesztése mindenki joga — szerintem kötelessége is. A szakember, aki ezt tagadja, nem a tudást, hanem egyéni érvényesülését védi. A hisztéria nemcsak az orvosi rendelőbe önti keserű levesét. A minden nap szomorú léptenyomán ott kísért. Beárad a szabad akarat, a beszámíthatóság kérdése kapcsán a bíróság tárgyaló termébe, modernebb megfontolásra parancsolja a kriminológus, forradalmasítja a gyermeknevelést, uralkodik a művészen és művészetben. A hisztéria problémája pszichológia. A lélekismeret pedig nem orvosi diplomán nyugszik. Freud professzor leánya, a világ talán legkiválóbb gyermekpszichológusa, dr. Rank, dr. Reick a pszichoanalízis fémjelzettjei, nem orvosok. Írásművészeink: Ignóty, Karinth, Bíró stb. pszichoanalitikus tudásukat sokszor igazolták. Freud bebizonyította, hogy a hisztériás jelenségek minden normálisnak mondott emberben lejátszódnak, csak a megnyilatkozási forma enyhésége miatt nem ötlenek szembe. Így válik tehát a kérdés nem egy hivatalos tudós-kaszt, hanem mindnyájunk problémájává.

Komédiázik-e a hisztériás?

A hisztéria mégcsak nem is női patent. Nem a die, vagy a der, hanem a lelki élet betegsége. Freud olyan tökéletes meghatározását adta, hogy vitája csaknem annyira fölösleges mint a kétszerkettő: A tudat alá fojtott komplexumok feszítő ereje olymódon tör felszínre, ahogy tud. Így alakul át testi, fizikai formában jelenkező bántalom. Így szövegezném: A lelki bántalom kitesztiesedik. A tudatalatti komplexumok ereje elnyomható, de el nem vész, hanem átalakul. A gyógyeljárás titka, azaz egyszerűsége tehát a minél ártalmatlanabbá alakítás. Ez tehát nem „érzelmi tényező“, mint a cikk mondja, hanem természettudományi törvény. Ez nem „a régi hisztéria a divat szája szerint“, mert régi módi hisztéria csak úgy nincsen, mint diluviális vakság, vagy ókori némaság. Ez az emberrel egyidős hisztériának helyes felismerése. A nagyobb érdeklődés pedig nem a pszichoanalízis vésetét mint divatot jelenti, hanem azt, hogy végre helyesen divat a magunk megismerésére törekedni.

Állítja, hogy az orvos kérdezősködésével elősegíti a hisztériás szimptomák gyártását. Mennyiben vezetne célhoz, ha rendelőbe lépő neurotikusnak látszó beteggel némaság állapontjára helyezkedne. A hisztériának enyhítő kiélési lehetősége, ha panaszkodhat és ha a panasz iránt érdeklődést érez. A hisztériás rohamában, szimptomáiban mindig mondani akar valamit, hiszen a tünet elfojtott komple-

xumainak szimbolikus szava. Talán mégis az az elv, hogy meghallgassák, nem pedig, hogy a beteg akár momentán, akár örökre elnémuljon. Igaz, hogy a hisztériás minden bajt utánzó képességével „egy jó komédiás“. De az egészség utánzásában merőben tehetségtelen.

Egy szadisztikus gyógymód.

Csak a hisztériának a cikk szerinti felfogása vezethetett olyan gyógymód kieszelésére mint a torpedózás, vagyis a betegnek erős árammal való alattomos meglepése. Ezért nem kell Párisba fáradnunk, mert a „gondaizmus“ már másvilágra küldött vele a háborúban Rózsahegyen néhány szimulánsnak mondott idegsokkos katonát. Ez a torpedó az erőszak torpedója, már régen elsüllyedt a lélekismeret bizonytalanságának tengerében. Csuf. impotens munus ez már csak. Ha van is a félelemnek valami pillanatnyi látszólagos hatása, az csak szuggeszció. Ha már ez kell, ismerjük a szuggeszti eljárások kiméletes sorát, pl. hipnozis, couénizmus, stb. miért kell

Ujabb egyezkedési tárgyalásokat kezdett hitelezőivel Hanzu Nestor.

A hitelezők kifogással élnek az ominozus árverés ellen.

(Arad, január 4.) A Hanzu-drogeria ismeretes árverési ügye újabb fejlemények előtt áll. Raicu Aurel dr., Hanzu Nestor jogtanácsosa ma újabb tárgyalásokat kezdett a hitelezőkkel és miután a cég a lehető legkedvezőbb egyezkedési kvótát hajlandó felajánlani, valószínű, hogy a tárgyalások rövidesen eredménnyel végződnek és így nem kerül sor a hitelezők által hangoztatott erőlyes fellépésre. Munkatársunk egyébként ma beszélgetést folytatott dr. Raicu Aurel dr.-al, aki kijelentette, hogy

tudomása szerint a hitelezők a pénzügyi kincstár által foganatosított árverés ellen valószínűleg már a holnapi nap folyamán kifogást jelentenek be, annál is inkább, mert a törvényes határidő csak holnapután jár le.

A szoros zár alá vétel ellen benyújtott kifogás ügyében a járásbíró még nem tűzött ki tárgyalási határidőt, előreláthatólag azonban a kifogás tárgyalására már a jövő hét elején sor kerül.

Kilónként öt lejjel olcsóbb lett a cukor

A romániai cukortröszt elhatározta a cukor árának leszállítását. — Aradi szakkörökben nagy meglepetéssel fogadták az árleszállítás híré.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) Madgearu Virgil kereskedelmi miniszter már régebbi idő óta folytat tárgyalásokat a romániai cukortröszt vezetőivel. A tárgyalások a mai napon szenzációs eredménnyel végződtek.

A cukortröszt elhatározta, hogy a cukor árát kilogrammonként öt lejjel leszállítja. A bucaresti-i közlés alapján érdeklődünk ebben az irányban az aradi szakkörökben, ahol a híradást nagy meglepetéssel fogadták. Mint informátorunk mondotta, tény, hogy a kereskedelmi miniszter és a cukorközpont tárgyalásokat folytat, amelyek előrehaladott stádiumban vannak, azonban különösen látszik, hogy ez volna a tárgyalások eredménye. A hír különben váratlanul hatott mindenfelé, mert amennyiben a cukor árát kilónként öt lejjel leszállítanák, ez vagononként ötv ezer lejt jelentene, ami a jelenlegi kö-

rülmények között, a cukorgyárak összeroppadását vonná maga után. Ha a cukorárakat ilyen nagymértékben szállították le. — mondotta informátorunk — akkor valószínű, hogy a cukorgyárak megfelelő rekompenzációt kaptak, máskülönben katasztrófális összeomlás lenne az árleszállítás következménye.

Eltemették Józsa hadnagyot

A fiatalon elhunyt tiszt holttestét hazahozatták Franciaországból és ma temették el katonai pompával Cuvin községben.

(Arad, január 4.) Ma délelőtt helyezték örök nyugalomra nagy katonai pompával Cuvinban Józsa György hadnagyot, akinek tragikus haláláról egyedül az Aradi Közlöny emlékezett meg. A zseniális fiatal tiszt, aki állami ösztöndíjjal a franciaországi Saint-Cyrben tanult, majd a saumuri katonai akadémia növendéke volt, mint ismeretes, tragikus körülmények közt hirtelen elhunyt a messzi idegenben. Holttestét államköltségen hozatták haza Franciaországból és ma temették el Cuvinban.

A temetésre díszszázad vonult ki katonazenekarral Aradról Popovici Miklós kapitány vezetésével, azonkívül megjelent ott számos tiszttársa is az elhunytak. A gyászszertartást Grecu Miron cuvini gör. kel. lelkész végezte nagy papi segédlettel. A koporsó körül ott lehetett látni az összes helyi notabilitásokat, de elkísérte utolsó útjára az egyszerű szülőktől származott fiatal tisztet a három összeépült falu Cuvin, Ménes és Gyorok apraja-nagyja. A sírnál több bucsuztató beszéd hangzott el, aztán leeresztették a mélybe a koporsót, melyben a fiatalon, 22 éves korában elhunyt Józsa hadnagy földi maradványai pihentek. Könyves szemű emberek álltak körül a gödröt, amibe lassan hullani kezdtek a göröngyök.

Ma, szombaton, nincs előadás.

A P O L L O

Holnap, vasárnap

U R A N I A

D. u. 12-kor **MATINÉ:** EMBEREK, ALARCDK
HARRY PIEL 2 részes filmje egyszerre

D. u. 3, 5, 6, 8 és 10-kor
PREMIER!

OROSZ
FILM
OROSZ
SZABAD
SZELLEMBEN

A PROSTITUALT NŐK ÉLETE

D. u. 12-kor **MATINÉ:**
PATT és PATACHON mint osavargók

D. u. 3, 5, 7 és 9-kor

Nagy kettős műsor:

**Harry Liedtke és
Lily Damitával**

A nászéjszaka

**Elisabeth Bergner és
Esterházy Agnessel**

A fekete nővér

Teljesen felborult a helyzet Afganisztánban.

Amanullah egy banditával szövetségelt, aki királynak kiáltotta ki magát.

Londonból jelentik: Az afganisztáni harcok egyik szemtanúja elmondotta, hogy Amanullah végül szükségében, a leghíresebb afgán banditát, Hadibulát hívta segítségül és kinevezte hadseregparancsnoknak. Az újdonsült hadvezér tizenkétezer emberével a királyi palota elé vonult, ahol saját magát királlyá kiáltotta ki. A helyzet teljesen felfordult és a legnagyobb zavar uralkodik.

— **Mária özvegy királyné Párisba és Londonba utazik.** A párisi román követség tegnap hivatalos kommunikét adott ki, amelyben közölte, hogy Mária özvegy királyné a jövő hét elején, néhány napi tartózkodásra Párisba érkezik, ahonnan Londonba utazik. Nincs kizárva, hogy az özvegy királyné Angliából Amerikába is ellátogat. Francia politikai körökben úgy vélik, hogy az özvegy királyné külföldi utazása a román kölcsön ügyével van kapcsolatban.

— **BESSZARÁBIÁBAN UJBÓL ÉLETBELEPETT A CENZURA.** Kisenevből jelentik: A vignal prefektus elrendelte a sajtó és a falragaszok előzetes cenzurázását. Amikor erre vonatkozólag kérdést intéztek hozzá, kijelentette, hogy a cenzura életbeléptetésére vonatkozólag felsőbb helyről kapott szigorú utasítást.

— **ÓRIÁSI SPANYOLNÁTHA-JÁRVÁNY BERLINBEN.** Berlinből jelentik: A német fővárosban ijesztő mértékben terjed a spanyoljárvány. Egyetlen napon, december 29-ikén, 542 új megbetegedést jelentettek be. A berlini mentőegyesület 33 kocsija reggeltől késő estig állandóan uton van és még sem tudja lebonyolítani a betegek szállítását, úgy, hogy már magánautókat is be kellett állítani. A kórházakban és szanatóriumokban egyetlen ágy sincs üresen, noha Berlinnek több, mint 29.000 kórházi ágya van. A nedves időjárás következtében a tüdő- és diftéribetegségek is ijesztő módon terjednek.

— **Kun Béla novemberben Csehországban járt.** Prágából jelentik: A Lidova Listi értesülése szerint Kun Béla a választások idején november harmincadika körül Reichenbergben, majd Brüxben járt, ahonnan Berlinen keresztül Moszkvába utazott. Moszkvából Bécsnek tett jelentést utjának eredményéről. Működése politikai természetű és a választásokkal összefüggő volt.

— **Valószínűleg Zsitvay lesz a távozó magyar igazságügyminiszter utóda.** Budapestről jelentik: Pesthy Pál igazságügyminiszter a távozása ügyében az Az Estnek nyilatkozott és kijelentette, hogy az az intézmény, amelynek most élére áll, a földbirtokrendezés jogi részét oldja meg és tisztázza a megváltási összeg kérdését. Az intézmény ügyfelei a következők: hatezer ember, aki megváltást szenved és háromszázezer, aki földhöz jutott. A lemondás előreláthatólag a vasárnapi hivatalos lapban jelenik meg. Utódként Zsitvay Tibort emlegetik.

— **Forgalmi zavarok külföldön a nagy hó miatt.** Belgrádból jelentik: Szlovéniában a Karszt vidékén összegyűlt hótömeg veszélyezteti a forgalmat. Trieszt és Laibach között megakadt az összeköttetés a dühöngő hóra miatt. Milánó—Adelsberg és Trieszt között közlekedő expressz a nagy hófúvásban elakadt és még mindig nem érkezett meg Milánóba. A konstantinápolyi expressz tegnap viszatért Laibachba.

— **Anya és gyermeke sugárzik az örömtől, mert a kellemetlen csukamájolaj helyett megváltás a jóízű Jemalt.**

— **Kommunisták merénylete egy bankár ellen.** Milánóból jelentik: A Corriera dela Sera jelentése szerint Detroitban az olasz kommunisták merényletet követtek el Giuliano bankár ellen. A bomba felrobbant, de nem okozott emberéletben kárt.

— **Borah szenátor elfogadásra ajánlotta a Kellogg-paktumot.** Washingtonból jelentik: Borah szenátor beszédet tartott a szenátusban és azt ajánlotta, hogy fogadják el a Kellogg-paktumot.

Hazajött Londonból Bárány István, a világhírű magyar uszóbajnok.

Az olimpiai második helyezette, aki félévig az angol fővárosban tanul, „nyolcvan százalékra” tud már angolul és megjavított három rekordot. Most teszi le szigorlatait és nyárra doktor lesz Európa legjobb uszója. Beszélgetés Bárányval egri lakásán.

(Eger, január 4.) A magyar sport egyik legnagyobb büszkesége, a 21 éves Bárány István, a sokszoros uszóbajnok és rekorder, a világon ma talán a legismertebb magyar név viselője. Heves vármegye tanulmányi ösztöndíján félesztendőt töltött Angliában és most érkezett haza Egerbe. Azóta alig mutatkozott a városban. Egész napját tanulással tölti. A magyar magánjog és a büntetőjog könyveibe van elmerülve Európa uszóbajnoka és az amsterdami olimpiai eredménye szerint a világ második legjobb uszója. Bárány István ugyanis februárban teszi le a harmadik alapvizsgát az egri jogakadémián és teljes odaadással készül erre a vizsgára.

Tudósítónk felkereste Bárány Istvánt egri otthonában és a kitűnő magyar uszóbajnok a következőket mondotta el londoni tapasztalatairól:

— Egy héttel ezelőtt indultam Londonból. Ostende—Köln és Bécsen át jöttem Budapestre, ahonnan hétfőn délután fél hatkor érkeztem meg Egerbe. Londonban angolul tanultam. Az első két hónap alatt egy boarding-house-ban vettem angol leckéket. De ez legalább 16—20 kilométerre esett London központjától. Beljebb költöztem tehát és az Oxford Street-en, az ugynevezett Regent-school-ba iratkoztam be. Vettem azonkívül sétáló angol órákat is. Így tekintettem meg London látnivalóit. A félév eredménye: megtanultam angolul. Nem dicsekszem, de nyolcvan százalékra megtanultam az angol nyelvet.

— Közben mindig volt alkalmam tiszni is, jártam a városi uszodákba, a Forest Hillbe, a

St. Georges, a Westminster és a királyi automobil-klub uszodájába. Tanítottam uszni is. Fiukat és leányokat. Közöttük egy angol leányt is, egy kis festőleányt, akitől épen huszonegyedik születésnapomon kaptam egy nagyon szép képet. Hálája jeleként adta, hogy megtanítottam uszni.

— Versenyeken, csak az ugynevezett klubversenyeken vettem részt. Hat klubversenyre hívtak meg. Blackhurnben bemutatót usztam. Másnap Liverpoolban szerepeltem, ahol megjavítottam a 100 yardos angol rekordot. Harmadnap a Forest Hillben álltam start-hoz. Hosszabb szünet után, október 3-án az Otter S. C.-ben usztam ismét. Ez a klub hivatalos az angol automobil-szövetség biztosítási osztályának versenyére, ahol a 150 yardos angol rekordot javítottam meg. Másnap egy másik versenyen 200 yardon sikerült megjavítanom az angol rekordot.

— Nagyon sokat tanultam e rövid idő alatt is az angloiktól. Angliában sokkal rövidebb ideig, de sokkal gyakorlatibb dolgokat tanulnak az iskolában. Mindent Anglia szempontjából nézve tanulnak. A világtörténelmet is. Speciális ember az angol mind. És a specialitást be tudják vinni az élet legapróbb részleteibe is. Angliában az embert minden téren csak a teljesítménye után értékeli. Nincs protekció, nincsenek tekintettel semmire másra, mint a végzett munkára. A nő a hivatalban nem nő, hanem férfi. Nem tekintik benne a nőt, a gyengébb nemet és ha nem végzi ugyanazt a teljesítményt, amit a férfi végezne ugyanazon a helyen, megszűnik az alkalmazása.

— **Január 16-án alpolgármesterválasztás lesz Budapestben.** Budapestről jelentik: Az üresedésben levő alpolgármesteri állásnak tizenegy jelöltje van. A választás január 16-án lesz.

— **Rádióval szerelik fel a berlini tüzoltókocsikat.** Berlinből jelentik: Az utóbbi hetek gyakori tüzkatasztrófái arra indították a berlini tüzoltóparancsnokságot, hogy rádióberendezéssel lássa el a kocsikat. A tűz színhelyén megjelenő első kocsik szükség esetén rádiójelt ad le, amelynek nyomán az összes környékbeli tüzoltóparancsnokságok kivonulnak. Egyben tájékoztatják jelekkel a hatóságokat is a helyzetről. A tüzoltás tökéletesítése javára írható egy berlini vegyész-mérnök találmánya, amely egy különleges vegyi preparátum és azonnal eloltja az égő szénét. Így a széntüzek a múlt emlékeinek tekinthetők.

— **Eltűnt egy afgán trónkövetelő.** Kalkuttából jelentik: Mohamed Omár kán, az afgán királyi család tagja, aki nemrég trónkövetelőként lépett fel Amanullah-al szemben, nyomtalanul eltűnt. Az indiai kormány nagy díjat tűzött ki annak, aki elfogja a trónkövetelőt.

— **Kimentett a rendőr egy öngyilkos leányt a Dunából.** Budapestről jelentik: Csütörtökön este Bernhardt György 19. éves leány a Dunába ugrott, azonban a közelben posztoló rendőr észrevette és kimentette. Kihallgatása alkalmával a leány elmondotta, hogy összeszólalkozott édesanyjával, akinek divatszalonja van Budapestben és efeletti elkeseredésében öngyilkos akart lenni.

— **Ismét biznak az angol király gyógyulásában.** Londonból jelentik: Az orvosi szaklapok részletesen foglalkoznak a király betegségével. A lapok reménykednek a király felgyógyulásában. A vérátömlesztési tervet elvetették és most kalcium-sztrichnin-parathyroid oldatoknak a vérbe való fecskendezésével és ultraviolet sugarakkal való kezeléssel akarják létrehozni a gyógyulást. Az uralkodó állapota főleg azért ad aggodalomra okot, mert önként semmit sem eszik.

— **Leépítés a prefekturán.** Ma kiadták a határozatot az arádi prefekturán a személyzet egyrészének elbocsátása ügyében, amelyről mai számunkban írtunk. Eszerint a megye elbocsátja február elsejei hatállyal állásából Albulescu Antal házgondnokot, Pantic Péter, Miclea Miklós, Gradis Florea, Dán Vazul és Neamtui János szolgákat.

— **Gyilkosság egy borsodmegyei községben.** Miskolcra jelentik: Nagycsécson Pap József összeszólalkozott a fűszeresnél Csizmás Gáspárral. Dulakodás keletkezett és Papot kidobták, mire az hazarohant, revolvert vett magához és azzal ment vissza. Az üzlet ajtajánál levő ablakon belőtt, majd elmenekült. A gatyó Feig Armin tanonc tüdejébe hatolt és Csizmás arcát szintén megsértette. Papot letartóztatták.

— **Szociálista röpiratokat foglaltak le Budapestben.** Budapestről jelentik: A főkapitányság ma délelőtt „Lesz még Magyarországon népköztársaság” című röpiratokat foglalt le. Megállapítást nyert, hogy a röpiratokat Párisban a L'Halle nyomdában készítette a párisi független szociálista párt, amelynek megbízásából a budapesti munkásnegyedekben osztogatták őket.

— **Munkásletartóztatások Kisenevben.** Kisenevből jelentik: Az itteni sziguranca olyan munkásoknak jött nyomára, amely veszélyezteti az állam biztonságát. A sziguranca a nyomozás eredményéről jelentést tett a bíróságnak, amely elrendelte tizenegy munkás előzetes letartóztatásba való helyezését. A munkások kihallgatása után, mindnyájukat szabadon bocsátották és tovább folyik ellenük az eljárás. Ennek az esetnek különösen az ad jelentőséget, hogy az első alkalom tizestendő óta, amikor a sziguranca a törvényben előírt módozatok szerint járt el és saját hatáskörében egyetlen letartóztatást sem eszközölt.

Modern függöny csipke-keimek KELL és KRAUSZ-nál.

— Soltész Tibort megbilincselve, szuronyos fogházor kísérté haldokló anyja betegágyához. Soltész Tibor, az ismeretes vádak miatt vizsgálati fogságban levő volt aradi nagykereskedő ma reggel sürgős kérelmet nyújtott be az ügyészséghez, amelyben egy órai eltávozásra, haldokló édesanyja meglátogatására kért engedélyt. A kérelem Gitta Ágoston főügyész-helyettes elé került, aki teljesítette a kérelmet, azonban elrendelte, hogy Soltész megbilincselve, szuronyos fogházor kíséretében, legfeljebb félórát tölthet anyja betegágyánál. A szigorú rendelkezést ugyanis azzal indokolta a főügyész-helyettes, hogy Soltész szökésben volt és nem önszántából jelentkezett s mivel az ellene emelt vádak igen súlyosak, újabb szökésétől lehet tartani. Soltészt családijának több tagja várta a fogház előtt és felhajtott ernyőjü konflisban vitték anyja lakására, ahonnan pontosan félórát ottidőzés után az őrséretél en visszatért a fogházba.

— Tejcisirátlanítás rádióhullámokkal. Bécsből jelentik: Dr. Karl Seidel bécsi egyetemi tanár új módszert talált fel a tej csirátlanítására, amely probléma tudvaleg még mindig nincs kellőképpen megoldva. A pasteurizálás ugyanis nem mentesíti a tejet az összes káros baktériumoktól, de hatástalanokká teszik a tejben levő vitaminokat, a tejjelforrálás pedig amellett, hogy megöli az összes baktériumot és vitaminokat, megfosztja a tejet zamatos, friss izétől. Seidel professzornak sikerült rövid rádióhullámok átvezetése révén, megölni a tejben a káros baktériumokat, anélkül, hogy ezáltal a vitaminok károsultak volna. A tejnek ezzel újfajtájú csirátlanítására még folynak a tökéletesítő kísérletek, hogy azt a gyakorlatban nagy mennyiségűnél is alkalmazni lehessen.

— Betörtek egy köztisztviselő lakásába. Ma, a délutáni órákban vakmerő betörés történt Aradon. Picareanu Romulus köztisztviselő, a Strada Tribunal Axente (Damjanics-ucca) 35. számú házban lévő lakásából eltávozott és csak az esti órákban tért vissza. Hazatértekor megdöbbenve látta, hogy lakásának ajtaja fel van törve és a szobában lévő szekrény felfeszítve. A betörők a szekrényből különféle ruhaneműköt kivül, husz ezer lej értékű ékszert loptak el. A betörők kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— A gépzemai alkalmazottak kollektív szerződése. A város interimár bizottsága ma a gépzemai alkalmazottakkal kötendő új kollektív szerződés megvitására, a város képviselőjeként dr. Grigorovici István és dr. Cosma Demeter interimár bizottsági tagokat delegálta.

— A szovjet be akarja tiltani a harangozást. Rigából jelentik: Moszkvából jött jelentések arról számolnak be, hogy a szovjet be akarja tiltani a templomi harangozást. A „Rabotszajhi Gazetta” azt írja, hogy a belügyi népbiztosság a tervet okvetlenül keresztiül fogja vinni, még pedig azzal az indoklással, hogy a harangozás rendkívül zavarja a kórházi betegeket és az ugynevezett munkás fakultásokon résztvevő munkásokat.

— Még egy új háborús gáz. Stockholmból jelentik: A Nobel-féle békedíj hivatalos bizottságának legutolsó jelentése szerint Amerikában feltaláltak egy új mérgező gázt, amelyet codilis cocianid néven nevezett el a feltaláló. A feltaláló, illetőleg az a referátum, amelyet a találmányról a feltalálóhoz közel álló szakkörök intéztek az amerikai hadügyi minisztériumhoz, kiemeli azt, hogy az új gáz néhány rövid pillanat alatt egész hadtestet tud megölni.

— Január 20-án ül össze a román-magyar döntőbíró. Párisból jelentik: A román-magyar döntőbíró január huszadikán összeül és tárgyalásai között szerepel Karla István volt kisorosi tanító kártérítési pere a román állam ellen. Az ülészakon szobakerül Frigyes főhercegnek a román állam ellen indított pere is.

— Merénylő városi tisztviselő. Varsóból jelentik: Petgau városkában a tanács egyik tisztviselője politikai okok miatt revolverrel berontott a polgármester szobájába és a polgármester helyettesét agyonlőtte. Közben bejött a szociáldemokrata polgármester is, akire szintén többször rálőtt, de nem talált. Azután leugrott az emeletről és súlyosan megsebesült. A rendőrség letartóztatta a merénylőt.

— Mesedélután a Minorita Kulturházban vasárnap 4 órakor.

LEGUJABB.

Választójogot kapnak a nők is Romániában.

Megreformálják a választójogi törvényt. — Az új törvény az általános, titkos, községenkénti választási rendszert lépteti életbe.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjjeli 2 órakor érkezett telefonjelentése)

A kormány jelenleg nagyfontosságú tervet dolgozik, amelynek valóra válása meghozza a választási törvények reformját. E célra egy bizottságot fog kiküldeni a belügyminisztérium, amely elkészíti a reformjavaslatot és azt minél előbb a képviselőház elé viszi. A kormánykörökben az a határozott nézet alakult ki, hogy a legközelebbi választások már a megreformált választójog alapján fognak megtörténni.

Ez a terv a legutóbbi minisztertanácson vetődött fel és ma már a legkomolyabb formát öl-

tötte. Az az álláspont ugyanis, hogy a jelenlegi választási törvények nem felelnek meg sem a nyugateurópai követelmények, sem pedig a demokratikus álláspontnak.

Az új választási törvény legfőbb pontja lesz az általános, titkos, községenkénti választási rendszer, amelyben a nők is szavazati jogot kapnak.

A választási törvényeket megreformáló bizottság a legközelebbi jövőben megalakul és azonnal hozzáfog a törvény előkészítéséhez.

Megszüntetik a hadbíróóságok működését

Francia mintára rövid időn belül Romániában is minden ügyet a polgári bíróságok tárgyalnak le.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

Párisból érkező jelentések szerint, a francia kormány elhatározta, hogy az egész országban megszünteti a hadbíróóságok működését. A franciaországi példa adta a romániai kormányköröknek azt az ötletet, hogy rövid időn belül, egy törvényjavaslatot terjesszenek

a képviselőház elé, amely hasonlóképpen megszünteti Romániában is a hadbíróóságok működését. A törvény életbeléptetése esetén, kivétel nélkül minden ügyet a polgári bíróságok fognak tárgyalni.

Egy német kémikus előállította mesterséges uton a vér festőanyagát. Hans Fischer szenzációs felfedezése.

(Berlin, január 4.) A tudományos világot egy nagyjelentőségű felfedezés tartja izgalomban. Hans Fischer müncheni kémikus-tanárnak ugyanis sikerült laboratóriumában előállítani az embervér festőanyagát. Ez a feltűnést keltező felfedezés a legnagyobb tudományos eredménye az elmúlt évnek. A híres német kémikus ugyanis az ó-év utolsó napjaiban fejezte be sikeresen kísérleteit.

Néhány évvel ezelőtt egy ugyancsak müncheni tudós, Willstätter megállapította, hogy az embervér festőanyagát nagyjában azonos azzal az anyaggal, ami a növények leveleinek zöld színt kölcsönöz. Ezt az anyagot, mint tudjuk, klorofillnek nevezik és ez arra való, hogy a növények lélegzését elősegítse, szénsavat vegyen fel és azt feldolgozza. A növényi vér és az emberi vér közötti lényeges különbség az, hogy a klorofill magnéziumot tartalmaz, az embervér pedig ehelyett

vasat. Willstätter felfedezése, amely kimutatta a rokonságot az embervér festőanyaga és a klorofill között, igen fontos lépés volt a vér festőanyaga szintézisének útján. Bizonyítékul szolgált egyszersmind az ó-ind filozófia alapvető tételének, amely szerint minden élő teremtmény nagyjában egy lényegű. E tan bizonyítása érdekében különben egy hindu természettudós, Jagadis Chunder Bose is nagy érdemeket szerzett.

Fischer felfedezése most már odáig jutatta az emberiséget, hogy a hemoglobint, ezt a misztikus anyagot elő tudják állítani laboratóriumban. Ez a hemoglobin az, amit az emberi test állandóan kitermel s amely nélkül nem tudnánk élni. A felfedezés jelentőségét még nem lehet gyakorlatilag átlátni, de, ugyiltszik, nincs messze az idő, amikor a betegség által halálraítélt embert a mesterséges vér bevezetése által meg lehet menteni az életnek.

— A Gazette du Franc botránya. Párisból jelentik: A vizsgálóbíró a Gazette du Franc ügyében vádat emelt Bourgeois újságíró és Laurent konzul ellen. Mindketten névlegesen jegyezték a Gazette du Franc részvényeket és ezzel rászédtek a tájékozatlan közönséget.

— Kéménytűz Aradon. Ma az esti órákban nagy riadalmat okozott Aradon a tüzoltók felvonulása teljes apparátussal és mentőkocsival. Telefonon jelentették ugyanis a tüzoltóságnak, hogy a volt Bercsényi Miklós-ucca 8. számú ház kigyulladt. A kivonult tüzoltóság azonban megállapította, hogy csupán jelentéktelen kéménytűz volt, amit néhány pernyi munka után sikerült eloltani.

— Bolivia és Paraguay kibékültek. Washingtonból jelentik: Bolivia és Paraguay ma aláírták a kibékülési jegyzőkönyvet és ezzel hivatalosan is megszünt köztük a háborús konfliktus.

— Rendőri hír. Atlasz Andor aradi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a hetipiacon zsebéből kilopták tárcáját, amelyben iratain kívül hét ezer lej készpénz volt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Tul van a veszélyen az öngyilkos aradi uriaszony. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Weitner Imréné aradi uriaszony tegnap este öngyilkossági szándékból nagymennyiségű aszpirint vett

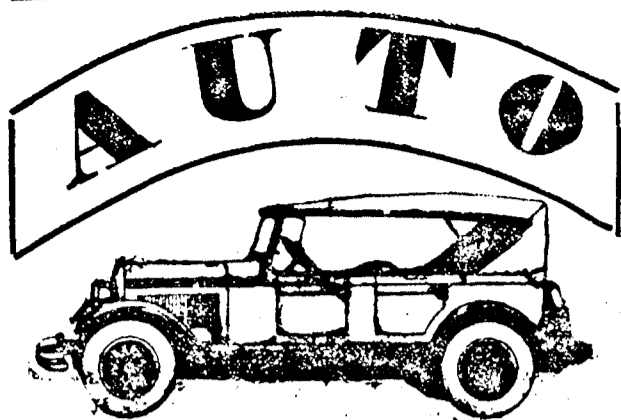
be. Az uriaszonyt a Posgay-szanatóriumba szállították, ahol ma már túl van minden veszélyen. Öngyilkossági kísérletének okát nem akarja megmondani. Valószínűnek tartják, hogy családi perpatvar miatt akart megválni életétől.

— Carey kapitány felelős a Westris katasztrófájáért. Newyorkból jelentik: Westris katasztrófájáról most készült el a végleges jelentés, amely megállapítja, hogy száztizenhárom ember pusztult el és halálukért kizárólag Carey kapitány felelős, aki későn adta le a vészjeleket.

— Új időtartam-repülési világrekord. Losangelesből jelentik: Duestion Mark nevű pilóta egyfedelű Fokker-gépével megszakítás nélkül hatvanöt óráig tartózkodott a levegőben, amellyel megjavította a világrekordot.

— Súlyos autókatasztrófia Belgiumban. Lüttichből jelentik: Tegnap megrendítő tragédia történt a város határában. Egy teherautó munkásokat szállított és az Urthe folyónál, az országutról lezuhant. A husz utasból tizenötön a folyóba fuladtak, öten uszva megmenekültek.

— A gázspórolás halottja. Budapestről jelentik: Szalai Marzsó Aladár miniszteri tanácsos hávezetőnöje Szeméthy Teréz meghalt. A halála oka szénmonoxid mérgezés volt, amelyet az ugynevezett gázmeztakarító rózsza okozott.

Tudnivalók az új autódótörvényről.

Egyes autótípusok súlya. — Hogyan állítsák ki az autótulajdonosok az adóbevallási deklarációt?

(Arad, január 4.) Az új autódótörvény — mint ismeretes — lényegesen megdrágítja Romániában az autótartást, következtésképp meggátolja annak a lehetőségét, hogy az utóbbi időben mind nagyobb arányokban megindult autóforgalom teljesen kifejlődjön. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban is, — mint sajnos, olyan sok esetben — isnét külföldi példához kell nyulnunk. Európában, a nyugati államokban és Amerikában a hivatalos statisztika bizonyossága szerint, átlag minden öt emberre jut egy autó. Itt érdemes az autódót felemelni, de Romániában, ahol aránylag elenyészően csekély a gépkocsik száma, a befolyó többletet szinte teljesen megemészti az adminisztrációs költség.

Az új autódótörvény tehát cseppet sem alkalmas a motor-kultusznak Romániában való meghonosítására és csak annyit ér el, hogy még inkább „lükszust“ csinált abból, ami a civilizált államoknak mintegy kétharmad részében már közszükségleti cikk lett. A törvény rendelkezései felett persze kár meditatálni, konstataciónk kell azonban, hogy az állam jövedelmeinek növelése érdekében sokkal helyesebb lett volna, ha ellenkezőleg leszállyítják az autó adóját, mert hiszen épen az olcsóbb tartás következtében folyton szaporodó autók behozatali vámjából és a benzin és olajfogyasztás növekedéséből az állam lényegesen nagyobb jövedelemhez juthatott volna, mint amennyit az adóemelések folytán elérni vél.

Az új autódótörvény értelmében — mint megírtuk — a gépkocsik megadózása súly szerint, az illető autótulajdonos deklarációja alapján történik. A legtöbb autótulajdonos azonban tájékozatlan gépkocsijának súlya felel s így a bevallásnak ezt a legfontosabb adatát nem áll módjában közölni, következtésképp az adókvetítő bizottság kénye-kedvének van kiszolgáltatva, amely az önkényesen megállapított 20–50 kilós eltérések következtében esetleg egy magasabb kategóriába sorozza be a gépkocsit. Az Aradi Közlöny a deklaráció kitöltésének megkönnyítése érdekében ezért alább egy kimutatást közöl a nálunk leginkább „rekventált“ gépkocsik súlyáról. Az adatokat természetesen szakemberektől szereztük be és így azok megbízhatóságához kétség nem férhet.

Eszerint az egyes gyártmányok és típusok szinte kilónyi pontosságú súlya a következő:

Essex (6 hengeres)	920 kgr.	adó	3000 lej.
Ford (új)	630 kgr.	adó	3000 lej.
Ford (rég)	660 kgr.	adó	3000 lej.
Chevrolet	700 kgr.	adó	3000 lej.
Buick—Standard	1400 kgr.	adó	7000 lej.
Buick—Mastersix	2000 kgr.	adó	10.000 lej.
Hudson	1900 kgr.	adó	10.000 lej.
Opel (4 hengeres)	800 kgr.	adó	3000 lej.
Opel (6 hengeres)	1000 kgr.	adó	3000 lej.
Fiat (503 Typ.)	1000 kgr.	adó	3000 lej.
Fiat (520 Typ.)	1200 kgr.	adó	5000 lej.
Oldsmobil	950 kgr.	adó	3000 lej.

A legtöbb Aradon és a megyében futó gépkocsi súlya tehát alig haladja meg az 1000 kgr.-ot és így az első kategóriába tartozik.

A deklaráció kitöltésére vonatkozólag illetékes helyen a következő felvilágosítást kaptuk: A deklaráció egy bélyegmentes, egyszerű, kézzel, vagy géppel írott bejelentés formájában történhetik és az illetékes adóhivatalnál legkésőbb január 30-ig kell benyújtani.

LEGUJABB.

Rövidesen megkezdik az autó- és kocsitak javítását Romániában. Külön bizottság készíti elő az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

A kormány végérvényesen elhatározta, hogy

a legsürgősebben megalkotja az autó- és kocsitak javítására vonatkozó törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat megtervezésére egy bizottság alakul, amelynek tagjai lesznek a belügyminiszterium és a közlekedési miniszterium

A deklaráció a pénzügyigazgatóhoz címzendő és abban közölni kell az illető autótulajdonos nevét, pontos lakcímét, gépkocsijának típusát, rendszámát és súlyát. Leghelyesebb a következő román szövegű deklarációt írni:

Domnule Administrator. Subsemnatul (N. N.) locuitor in (helység, ucca, házszám) respectuos Va comunic ca automobilul meu No. Ar. (rendszám) de tip. (márka, típus) are o greutate de kgr. Cu stima: (Dátum, aláírás.)

+ Pozsonyban nem szabad dohányozni az autóvezetőknek. A pozsonyi rendőrség megtiltotta, hogy az autóvezetők menetközben dohányozzanak. A pozsonyi rendőrség a legnagyobb erővel szerez érvényt a tilalomnak.

+ A cseh autó. A csehszlovák motorke-rekpárosok ligája és az autóvezetők szövetsége akciót indítottak illetékes helyen, hogy a mostani állapotok, melyek az utadót kivételének igazságtalan alapja tekintetében fennállnak, változtassák meg. Mindkét egyesület azt követeli, hogy az utadót ne a hengerűrtartalom szerint vessék ki, hanem az üzemanyag fogyasztásától tegyék függővé. Az utadót mai kivételét megdrágítja a nagyobb, nehéz kocsikat, úgy, hogy a legnagyobb cseh automobilgyárak emiatt korlátozzák is az ily kocsik gyártását és kisebb kocsitípusok sorozatos gyártására tértek át.

+ Campbell Afrikában keres pályát. A kiváló angol rekorder, Campbell Malcolm legújabban a Szahara szívében keres megfelelő helyet a legutóbbi sebességi világrekord megdöntésére. Olyan helyet akar találni, amely alkalmas legyen a 220 mérföldes (355 km.) sebesség kifutására. A múlt hónapban a volt világrekorder aeroplánon Afrikába utazott és itt dől majd el, hogy sikerül-e ellenfele rekordját megdönteni.

+ Autóverseny a Szaharasivatagban. Ha a franciák terve valóra válik, 1930-ban nagy verseny színhelye lesz a Szahara-sivatag. Ez évben ugyanis Algirből a Szaharán keresztül a Niger folyóig akarnak versenyt kiirni. — A verseny a tervek szerint a konstruktöröknek lesz fentartva, a résztvevő kocsikat a márkák nevezik, szóval a versenynek Grand Prix-jellege volna. A márkák részéről benevezett kocsik négy kategóriában indulnak. Ezenkívül amatőrök részére is akarnak rendezni versenyt, ebben a versenyben azonban csak az algiri, tuniszi és marokkói automobilklubok által megjelölt versenyzők vehetnek részt. Az utvonat Sidi-Ferruchból Timbuktuig vezet és mintegy 3000 km. hosszúsága.

+ Mennyi benzint fogyasztanak Angliában. Az angol automobilizmusnak szédületes formáját mi sem mutatja jobban, mint a benzinfogyasztás rohamos növekedése. Tavaly autók és motorkerékpárok 673.000.000 gallon (1 gallon = 4.25 liter) benzint fogyasztottak. Az idén már az év első hat hónapjában 410 millió gallon volt a benzinfogyasztás, júliustól pedig decemberig már az utóbbi számot is meghaladta a benzinfogyasztás.

+ Francia autóstatisztika. A napokban adták közre a hivatalos francia statisztikát, amely az 1927 októbere és 1928 áprilisa között forgalomba került automobilon adatait tartalmazza. A franciák hazai iparpártolását mutatja, hogy míg a három vezető francia kiskocsigyár majdnem 50.000 kocsit hozott forgalom-

kiküldöttei, valamint az autókлубok és a sofför-egyesületek megbízottai. A kormány az új törvény megalakulása előtt tanulmányozni fogja az erre vonatkozó külföldi intézkedéseket is és az a szándéka, hogy még ebben az esztendőben teljesen kifogástalan állapotba hozzák az autó- és kocsitak.

ba, a külföldi márkák közül egyik sem tudott 1200 kocsinál többet elhelyezni. Az amerikai gyárak közül csak egy tudott 500 kocsinál többet forgalomba hozni. Német gyártmányú kocsit a hét hónap alatt csak egy talált gazdára.

Sürgősen rendezik az aradi autobuszkérdést

A gépiüzemaligazgató jelentése a központi forgalom gyors megoldásáról.

(Arad, január 4.) Beszámoltunk arról, hogy az interimár bizottság megbizta Tripa János gépiüzem aligazgatót, dolgozzon ki tervezetet az autobuszközlekedés megoldására. A bizottság mai ülésén Tripa aligazgató beszámolt arról, hogy a tervezetet már kidolgozta, azonban először a műszaki bizottság elé viszi és csak annak jóváhagyása után kerül az interimár bizottság elé. A tervezetben kétféle megoldás szerepel. Először az Ujarad—Arad közötti két, teljesen lezúllott állapotban lévő autobusz kicserélése, azután pedig az Avram Iancu (Szabadság)-tér és vasútállomás közötti utvonat forgalmának lebonyolítása, amellyel lehetővé teszik a kisvasut megszüntetését. Az interimár bizottság tudomásul vette az aligazgató bejelentését és kimondotta, hogy amint a műszaki bizottság az ügygel foglalkozott, a javaslatot az interimár bizottság elé kell terjeszteni, hogy a kérdés sürgősen megoldást nyerjen.

Jövő héten döntenek a Neptun ügyében.

Megalakult a zsüri, amely elbírálja a strandfürdő modernizálására beérkezett terveket.

(Arad, január 4.) A jövő héten ül össze a zsüri, hogy a Neptun modernizálási tervpályázata ügyében döntsön. Ma kinevezte az interimár bizottság a zsüri tagjait, akik a következők: elnök: dr. Luta i Corneliu interimár bizottsági elnök, tagok: Szántay Lajos építész, a mérnökszövetség megbízottjaként Stefanescu mérnök, az építésszövetség delegáltja: Weszely József építész, az interimár bizottság tagjai közül: dr. Veliciu Emil, dr. Velcsov Géza, dr. Raicu Aurél és dr. Cosma Demeter, míg a mérnöki hivatal képviselőjében Muresan János városi főmérnök és a két városi mérnök vesz részt a zsüriben. A zsüri elsősorban a két kitűzött díj felett dönt és megállapítja, melyik tervezet részesül a 30.000 lejes és melyik a 20.000 lejes díjban, majd megállapítja azt is, hogy a város mely tervezetet vásárolja meg a pályázatban kitűzött tízezer lejért.

Az elbírálással kapcsolatosan igen valószínű, hogy felvetődik az a vélemény, amelyet Velcsov Géza dr. helyettes elnök nyilvánított az Aradi Közlönynek és amelyben kifejtette, hogy véleménye szerint egyik sem felel meg a kitűzött célnak, azért jobb lenne, ha újabb pályázatot írnának ki.

ATE evezősök tea-estje 1929. február 2-án a Fehér Kereszt nagytermében.

Híd a La Manche-csatornán!

Egy francia mérnök alagutat akar építeni a tenger alá. Ten Bokkel mérnök viszont 44 km. hosszú, 40. m. széles, magas hidat tervez a csatorna fölél.

(Há g a, j a n u á r 4.) Röviddel ezelőtt az Intransigeant című párisi lap hírt adott arról, hogy a La Manche alatt építendő alagut-pályázatra beérkezett tervezetek közül Sartiaux francia mérnök pályázata a legkomolyabb, a mennyiben kettős alagutat akar a tengerfenék alatti krétarétegben építeni. Az alaguton keresztül a Páris—London utat három óra alatt lehetne megtenni. A francia és angol kormányok azonban véglegesen még nem döntöttek a terv mellett, mert időközben egy S. Ten Bokkel nevű holland mérnök egészen különleges, érdekes és praktikus tervvel állott elő.

Ten Bokkel nem alagutat, hanem sajátos módszerrel tengeri hidat akar a két part között építeni. E terv szerint a híd a legnagyobb viharoknak is ellen tudna állni. A híd alapja a tenger fenekén lenne s a krétaréteg szilárd alapot nyújtana. Az alsó részt a tengerfenéken 136 méter átlagos szélességűre építék. A felső rész messze kimagaslana a tenger fölött, oly módon, hogy a legmagasabb hullámok sem tudnák a tetejét elérni. A híd a két part között negyvennégy kilométer hosszú lesz és tetején, amely negyvenméteres átlagos szélességre van tervezve, veszélytelen vasut- és autóközlekedés volna lehetséges.

Ten Bokkel mérnök nyomatékosan biztosítja az illetékes kormányokat, hogy a két part között létesítendő töltés építése minden

különleges kockázat nélkül fog járni, ha a töltés mindkét oldalán levő víztömegeket egyenlő szinten fogják az építés tartama alatt tartani, hogy az erős és gátló hullámveréseket elkerüljék. Ez lenne az egyedüli, komoly nehézség, amit szisztematikusan le lehet győzni.

Hogy azonban az Északi-tenger kikötőinek szabad hajóforgalmát ne gátolja ez a híd, továbbá, hogy a tenger áramlatai ne rongálják a töltést, Bokkel mérnök a francia és angol part melletti részen hatalmas zsilipeket és a tengeri áramlatok erejének gátlására óriási hullámtörőket akar építeni.

A híd összes építési költségei 70.000.000 sterlingre vannak meghatározva, míg egy alagut építése majdnem háromszor annyiba, vagyis 200.000.000 fontba kerülne.

Hollandiában igen sokat vitatkoznak most e hatalmas tervről s biztosra veszik, hogy amennyiben Ten Bokkel szabadalmazott módszerét alkalmaznák, akadály és veszély nélkül fog a világ első földközi hídja felépülni. És az, aki ismeri a hollandi mérnök alkotó zsenijét, aki tisztába jöhet azzal, hogy mit jelent egy négyszázézerhektáros terület, a Zuider Zee lecsapolása és kiszáritása, mely most javában folyik, az nem fogja fantazmagóriának találni e hét évre tervezett grandiózus munka kivételét!

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Passzív rezisztencia egy bécsi pénzintézetnél

A Wiener Bankverein tisztviselői négy napig tüntettek az igazgatóság leépítési akciója ellen. — Létrejött a megegyezés a tisztviselők és a pénzintézet vezetősége között.

Bécsből jelentik: A Wiener Bankvereinnál tervbevett leépítési akció a napokban arra az eredményre vezetett, hogy az intézet alkalmazottai passzív rezisztenciába léptek. A Wiener Bankverein igazgatóságának, mint ismeretes, eredetileg az volt a terve, hogy tekintettel a rossz üzletmenetre és a súlyos közgazdasági helyzetre, összesen 200 tisztviselőt épít le. Az osztrák pénzintézet alkalmazottak szövetsége üzemi tanácsának közbelépésére a bank később 134 tisztviselőt akart csupán leépíteni, még pedig olyképen, hogy az elbocsátani szándékolt tisztviselőknek módot adott az önkéntes kilépésre, aminek révén azok nagyobb végkielégítést kaptak.

Az önkéntes kilépés ellen, mindössze 13 tisztviselő tiltakozott, mire azoknak felmondtak. Miután a Wiener Bankverein igazgatósá-

ga többszöri intervenció ellenére sem volt hajlandó ezt a 13 felmondást visszavonni, az üzemi tanács elrendelte a passzív rezisztenciát és további akciókkal fenyegetőzött, ha a felmondásokat 24 órán belül vissza nem vonják. A tisztviselők passzív rezisztenciája mintegy 4 napig tartott, tegnap aztán több órás tárgyalás folyt le az érdekeltek között. A tárgyaláson résztvett a Wiener Bankverein igazgatósága Heinsheimer igazgató vezetésével a tisztviselők szervezetének küldöttségét pedig Ailina képviselő vezette. A tárgyaló felek abban állapodtak meg, hogy a 13 felmondás érvényben marad, ellenben a bank kötelezi magát, hogy 1929-ben senkinek sem mond fel.

Ezzel a megegyezéssel véget is ért a banknál a passzív rezisztencia.

Zürichben 3.12.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 4.)
Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milánó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — **Áru:** Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — **Pénz:** Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — **Irányzat:** tartott.

Zürichi tőzsdényitás. (Január hó 4.)
Berlin 123.57.50, Amsterdam 208.55, Newyork 519.37, London 2519, Páris 20.30.50, Milánó 27.19.50, Prága 15.38, Budapest 90.58, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12, Varsó 38.17.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 4.)
Berlin 123.61, Amsterdam 208.55, Newyork 519.30, London 2519, Páris 20.30, Milánó 27.19, Prága 15.38, Budapest 90.59, Belgrád 9.12.13, Bucuresti 3.12.50, Varsó 38.17.50, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 4.)
Devizák: Páris 6.51, Berlin 39.65, London 807, Newyork 166.30, Milánó 8.73, Zürich 32.05, Prága 4.92, Bécs 23.40, Budapest 29, Varsó 18.70.

= **Kitűnő állapotban van az őszi vetés.** Bucurestiből jelenti tudósítónk: A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint, az őszi vetés az egész országban várakozáson felül, a legkitűnőbb állapotban van.

= **Nagy pénzkrisis a fővárosban.** Bucurestiből jelenti tudósítónk: A fővárosban elsejtelől kezdve hihetetlen arányokat öltött a pénzkrisis. Jellemző erre, hogy másodikatól negyedekéig Bucuresti egyik legnagyobb bankja a lejárt váltók kilencven százalékát kénytelen volt megóvatolni. Érdekes, hogy a megóvatolt váltók nagyobb része öt- és tízezer lejes.

= **Piaci árak.** Burgonya 4—5 lej, hagyma 5 lej, tehénturó 18—20 lej, juhturó 48 lej, vaj 140—180 lej, alma 10—18 lej, körte 12 lej, szőlő 40 lej kilogrammonként, tojás 3.50 lej darabja, bab 25 lej, tej 9—10 lej, tejjel 40—50 lej literje, zöldség 4—5 lej csomója. A baromfi-piac árai: sovány liba 180—250 lej, sovány kacska 120—160 lej, kövér liba 250—300 lej,

Cipőket

legolcsóbban vehet
SCHWARZBERGER és COMP.
cégnél volt Vörösmarty-u. sarok

kövér kacska 100—160 lej darabja, tyúk 110—140 lej, csirke 40—80 lej párja.

Rádióműsor.

Szombat, január 5.

— Romániai idő. —

Wien—Graz 12. Délutáni zene. 17. Délutáni hangverseny. 20.30. Ignaz Friedmann zongorahangversenye.

Berlin 18. Szórakoztató zene. 21. H. Mann „Die Unschuldige“ egyfelvonásos színművének előadása. Utána: Gregoriana-hangverseny hegedűre és zongorára. 23. Táncczene.

Bern 17. Délutáni hangverseny. 18. Zenekari hangverseny. 21.40. Zenekari hangverseny.

Boroszló 13.20. Déli hangverseny. 17.30. Szórakoztató zene. 21.40. Zenekari hangverseny. 23.30. Táncczene.

Frankfurt a. M. 14.15. Déli hangverseny. 17.35. zenekari hangverseny. 21.15. O. Strauss „Eine Ballnacht“ operettjének előadása. Utána táncczene.

Leipzig 17.30. A házizenekar hangversenye. 21. Népszerű zenekari hangverseny. 23.30. Táncczene.

Milánó 17.30. Szórakoztató-zene. 22. Egy opera közvetítése a „Scalából.“

München 18.30. Déli hangverseny. 17. Délutáni hangverseny. 19. Mandolinhangverseny. 23.40. Táncczene.

Nápoly 13. R. Samarice (szoprán) hangversenye. 18.30. Időjelzés. 22.02. A Catalini „Dejanice“ c. operájának közvetítése.

Pozsony 23.25. Cigányzene közvetítése. Róma 21.45. Egy opera közvetítése a Studióból.

Stambul 18.30. Délutáni hangverseny. 20.15. Török-zene. 22.40. Szimfónikus kamarazene.

Stockholm 18. Szórakoztató zene. 18.50. Régi táncczene. 20.45. Hilding Domellöt zongorahangversenye. 23. Táncczene.

Stuttgart 16. Szórakoztató-zene. 21.15. O. Strauss „Eine Ballnacht“ operettjének előadása.

Zágráb 14.15. Gramofonzene. 18.30. Orosz népdalok. 21.35. Marique Schoen hegedűhangversenye. 23. Táncczene.

Budapest 10.15. A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangzó az Egvetemi templomból. Időjárásjelentés és hírek. 13.20. Zongorahangverseny. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés és hírek. 18.10. A Szociális Misszió-Társulat előadása. 18.40. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. László Imre magyar nótákat énekel. 20.30. Operettelőadás a Studióból. „Alexandra“, operett három felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzte: Szirmay Albert. Az előadást rendezi: Gyarmathy Sándor, a Stúdió rendezője. Vezényel: Polgár Tibor. 23. Pontos időjelzés, hírek és időjárásjelentés. Utána a Hungária nagyszállóból Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Felelős szerkesztő: RÉTHY IÓZSEF.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Sír. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legelénkebb helyén

**bolthelyiség,
azonnalra kiadó.**

Cím az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában.

Mélyen leszállított árak női és leányka kabátokban és bundákban!
Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak. ooo PLESZ Központi női ruha nagyruházában Arad,
 a színház hátsó bejáratával szemben.
Feltűnően leszállított árak! **PLESZ** **Feltűnően leszállított árak!**

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlőkre válaszolunk. Ajánlatok, jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

PERZSASZÖNYEGJAVÍTÓ keresetkik, aki szőnyegeket háznál javít. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1500

PERFEKT német gép- és gyorsírók keresünk. Érdeklődni Ablonczy Garage. Radnai-ut. 210

ÜGYES, MEOBIZHATÓ KIFUTÓ LEÁNYT is bizonyítvánnyal felvesz Salgóoné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

KERESÜNK egy ügyes magyar vagy német származású mezőgazdasági felsőakadémiát végzett gazdaságtudós több évi gyakorlattal. Ajánlatok Administracia Mosia Stäusen Botosani küldendők. 171

Perfekt varrónő

hűzakhoz ajánlkozik napi 150 lejért. Otthonra is vállal olcsóan úgy angol, mint francia munkát. Str. Mărăcești 38. 221

LAKÁS.

KÖZPONTBAN 2 szobás, előszobás újonnan festett lakás, mellékhelyiségekkel, február 1-re lelépés nélkül kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 800

KÉT SZOBÁS modern lakás átadó. Orczy-ucca 18., ajtó 8.

KIADÓ azonnalra elfoglalható három szoba, előszoba, fürdőszobás lakás Bercsenyi Miklós-uccában. — Bővebbet Piata Avram Iancu 11. Baumann. 6977

HÁROM esetleg kettő szoba, fürdőszobás modern lakást keresek május 1-re vagy előbbre lehetőleg központban. — Böhm, Lomásinál. 222

BELVÁROS közelében modern souterén lakás f. hó 15-ére kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 207

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiségazonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

Kiadó lakások.

Belvárosi magánház 4 szoba, elő, fürdőszobás lakással, évi 50,000 Lejért, volt Erzsébet-körút legszébb részén II. emeleti 5 szobás teljesen modern úri lakás, mindkettő február 1-ére kiadó. Bővebbet: Kiss Lajos „Uranul” irodájában, városnézővel szemben. 242

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-ucca 1. földszint. 218

Érdekes és sikeres módszer szerint tanítom a 209

német és francia nyelvet

Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FÜSZERÜZLET berendezés olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10509

3-AS SZÁMU WERTHEIM-CASSA, utazó bőröndök, antik komódok, márkás porcellánok, antik álló lámpák, gyermekágy, álló ebédlőóra, girandók, órák, vitrinek, szamovárok, kredencek, asztalok, székek, szekrények, intarziás garnitúrák, márvány és faoszlopok, etazserék, fotelok, antik ágyak és éjjeli szekrények, szőnyegek, szalonok, ebédlők, képek, fali tálak, kézimunkák, divánvpárnák, dísz tárgyak, függönyök stb eladók. Salgóoné bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESK: Aneroid baromméter (fém légsúlymérő), antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kivánnára házhoz is megyek Salgóoné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Zongorák

— Alkalmi árban. —

Kereszth Dehmal... 45.000 lej
 Rövid Bözendorfer ... 35.000 lej
 Stingl Pianino ... 30.000 lej
 Fr. Ehrbar ... 25.000 lej
 Berégszászy ... 25.000 lej
 Pianino barna ... 30.000 lej
 Hartl Zongora ... 30.000 lej
 Schmith Zongora ... 18.000 lej
 Tanuló Zongora ... 14.000 lej

Melisnél

Arad, Piata Avr. I. 21. Zongorateremben.

INGATLAN.

NEM MAGÁNHÁZAT, félmillióig megvételre keresünk. Ügynökök kizárva. Címeket Lőbl hírlapirodába kérünk.

ÜZLETEK.

BELVÁROSI II. osztályú vendéglő február 1-ére kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 220

Fájdalmak megszüntetése

Bármily eredetűek legyenek és bármily módon jelentkezzenek a fájdalmak, harmincéves tapasztalat erősítette meg a szer hatékonyságát.

CACHETS

DR. FAIVRE

LÁZ-
MIGRÉN
NEURALGIÁK
MALARIA - CSÚZ - REUMA
MENSTRUACIOS ZAVAROK
FOGFÁJÁS ELLEN

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN
ÉS DROGERIÁBAN
1 Doboz (1 Dohz) Lej 8.
1 Doboz (12 -) Lej 75.

Ha órát és ékszerét akar venni leszállított árban,

Ha óráját vagy ékszerét javítani akarja 2 évi jótállással olcsón, úgy forduljon bizalommal

ZINNER

órák- és ékszerészhez volt Forray-ucca 4. 6514

INGYEN küldöm szőlőoltványt és gyümölcsfa

árjegyzéket, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen táncokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt míg át nem olvassa szólásleti utmutatómat. Cim:

J. Szücs

szőlőtelep Diosig, jud. Bihar. 6690

Ha Curtici-ra

utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel:

Jovitu Jenő vasúti vendéglős

éttermét, ahol jól, olcsón és izletesen étkezhet. 4918

KITŰNO FAJBOROK!

Eladó

20 bála fagyapot, üres ládák, tölgyfa hackstock, Singer varrógép. 1000

Cim GYÖRFFY „MURES” irodájában.

Hirdessen a 43 éve fennálló

Aradi Közlönyben

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
 (Szabdság-tér) 10. szám.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
 Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

1/10 kgr. legfinomabb TEA-VAJ 16.— Lej az ARADI TEJCSARNOK üzleteiben.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadó tulajdonos: Aradi nyomdavállalat.